Наша Свабода

№131(218) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

3 СНЕЖНЯ 2001 года ПАНЯДЗЕЛАК

Адрас: 220123, г.Мінск, а/с 103

тэл. 284-36-53

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by

http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

Калугіну пагражае да 8 гадоў

Прад'яўлена афіцыйнае абвінавачанне былому генеральнаму дырэктару мінскага ЗАТ "Атлант" Леаніду Калугіну.

Калугін абвінавачваецца ва ўчыненні злачынстваў па некалькіх артыкулах Крымінальнага кодэкса Беларусі: 424, частка 3 (злоўжыванне ўладай або службовымі паўнамоцтвамі. Караецца пазбаўленнем свабоды на тэрмін да 8 гадоў з канфіскацыяй ці без канфіскацыі маёмасці); 225 (невяртанне з-за мяжы замежнай валюты. Караецца штрафам, абмежаваннем свабоды на тэрмін да 4 гадоў, пазбаўленнем свабоды да трох гадоў); 233, частка 2 (незаконная прадпрымальніцкая дзейнасць. Караецца абмежаваннем свабоды на тэрмін да пяці гадоў або пазбаўленнем свабоды на тэрмін ад 2 да 5 гадоў).

Мера стрымання ў дачыненні да Леаніда Калугіна застаецца ранейшай — утрыманне пад вартай. Падследны і яго абарона падалі хадайніцтва аб змяненні меры стрымання. На іх думку, няма ніякіх падстаў утрымліваць Калугіна пад вартай.

Нагадаем, што дырэктар ЗАТ "Атлант" быў затрыманы 21 лістапада 2001 года. Следства ў дачыненні да яго праводзіць следчая група Дэпартамента фінансавых расследаванняў Камітэта дзяржкантролю.

БелаПАН

Памяць пра храм

Вечарам 29 лістапада ў Гродне адбылося масавае мерапрыемства ў памяць узарванага 40 гадоў таму храма Фара Вітаўта. Мітынг-рэквіем пачаўся ў 17.30 і працягваўся каля гадзіны. Нягледзячы на забарону гарвыканкама, каля 200 жыхароў Гродна, прадстаўнікоў розных партыяў, грамадскіх аб'яднанняў, творчай інтэлігенцыі сабраліся ў скверы каля Палаца культуры тэкстыльшчыкаў, на месцы, дзе стаяў храм.

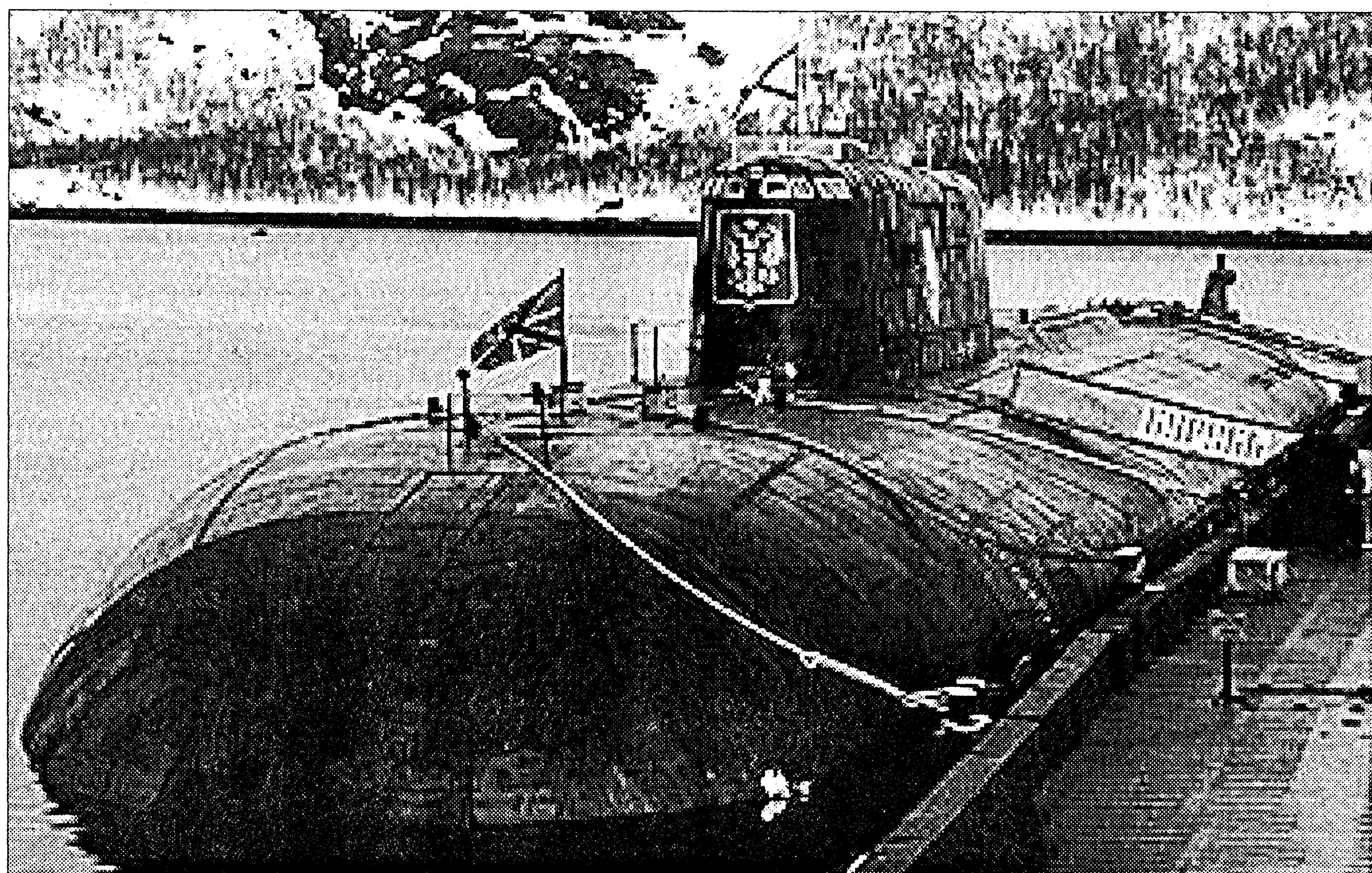
На мітынгу выступіў намеснік старшыні гродзенскага аддзялення БНФ, вядомы мастак Дзмітрый Іваноўскі. Ён расказаў пра гісторыю Фары Вітаўта. Паводле яго словаў, у гэты дзень людзі сабраліся для таго, каб успомніць пра цудоўны твор архітэктуры і выказацца супраць знішчэння беларускай культуры, мовы, незалежнасці, супраць будаўніцтва аўтадарогі ў раёне Курапатаў. Прысутныя выказалі надзею, што разбураны храм будзе адноўлены. Прыблізна на тым месцы, дзе знаходзіўся алтар, прысутныя з ялowых галінаў, пераразаных бел-чырвона-белымі стужкамі, выклалі на снезе шматметровы крыж. Потым адбылася малітва, падчас якой адбыўся невялікі інцыдэнт. Усе знялі галаўныя ўборы. Толькі міліцэйскі аператар, які здымаў акцыю, адмовіўся зрабіць гэта, чым выклікаў абурэнне прысутных. У выніку і ён вымушаны быў зняць свой галаўны ўбор.

Генадзь БАРБАРЫЧ

Либерализации не будет

Интервью председателя консультационного совета Института приватизации и менеджмента Павла Данейко НАШАЙ СВАБОДЗЕ

Стр.5

Экіпаж атамнай падводнай лодкі «Курск» загінуў у выніку дрэнна арганізаваных вучэнняў. Прэзідэнт Расіі Пуцін публічна абвясціў, што аб'ектыўных доказаў, якія пацвярджаюць высунутую адміраламі версію аб сутыкненні з чужой падводнай лодкай, не атрымана. Адміралы за свае грахі звольненыя з пасадаў, экіпаж за чужыя - паплаціўся жыццём. *Працяг тэмы на стар. 4*

«Насячы грошай і знікнуць»

Такая асноўная задача элітаў у краінах СНД. Гэтак дырэктар Інстытута праблемаў глабалізацыі Міхаіл Дзелягін выказаўся ў інтэрв'ю карэспандэнту «Vesti.ru» Д.Старосціну.

— Нядаўна Дзяржцума прыняла заканадаўства, якое рэгламентуе ўступленне ў склад Расіі іншых дзяржаваў у выпадку, калі ў іх узнікае такое жаданне. Ці можа гэта калі-небудзь адбыцца?

— Ну, усё ж такі цяпер не 1950-я гады, калі Манголія і Балгарыя да нас прасіліся. Таму я думаю, што гэты закон сваёй актуальнасцю нагадвае вядомы закон аб пчалярстве. Гэта спроба рэгламентаваць законамі ўсё, што адбываецца навокал. Я мяркую, што калі якая-небудзь краіна захоча ўвайсці ў склад Расіі, дык гэтае пытанне будзе разглядацца асобна. Усё роўна прыйдзецца прымаць закон, прычым канстытуцыйны закон аб уключэнні ў склад Расіі такойсьці канкрэтнай краіны, і нават змяняць канстытуцыю, у якой пералічваюцца суб'екты Расійскай Федэрацыі. Так што, на маю думку, таварышы дэпутаты паспяшаліся...

Заканчэнне на стар.4

Месца, дзе пахавалі Завадзкага, вядомае

Былы супрацоўнік КГБ Генадзь Угляніца і актывіст арганізацыі «Край» Андрэй Жарнасек, якія зараз у Нарвэгіі, лічаць, што зьнікненьне Захаранкі, Ганчара і Красоўскага, а таксама Завадзкага – зьвёны аднаго ланцуга. Працягваем знаёміць чытачоў з фрагмэнтамі эксклюзіўнага інтэрвію Угляніцы і Жарнасека Беларускай службе Радыё «Свабода».

– Такім чынам, людзі з расейскага войска, якія затрымлівалі Завадзкага ў Чачэніі, былі пасьля ўбачаньня Завадзкім у форме аддзелу Паўлічэнкі. Так я вас зразумеў?

Андрэй ЖАРНАСЕК:

– Так. Менавіта так. І яны яго пазналі, вось у чым справа. Таму атрымліваецца так, што Лукашэнка, калі казаў, што Завадзкага ... ён ня ведаў на самой справе, таму што яму не даклалі пра тое яшчэ. Потым яму даклалі ўжо, ён ужо потым пагадзіўся з гэтай справай. А да гэтага ён сапраўды ня ведаў.

– Які тады быў сэнс у зьнікненьні, забойстве Завадзкага?

– А вы ўявіце сабе такі варыянт, што спадар Завадзкі разам са спадаром Шараметам выдаюць гэтую інфармацыю ў эфір, аб тым, што на тэрыторыі Расеі ваюючь собраўцы спадара Паўлічэнкі – які будзе рэзананс, і міжнародны ў тым ліку? Гэтая версія пацьвярджаецца наступнымі фактамі. Па-першае, тэлефон у Завадзкага праслухоўваўся. Ёсьць толькі адна фірма, скажам так, якая можа праслухоўваць тэлефонныя перамовы без санкцыі пракурора – гэта «фірма» спадара Васільчанкі, вялікага сябра спадара Шэймана, яна месьціцца на Талбухіна, 5а і завецца Аддзел выведкі Рады Бясьпекі. Вось яны могуць праслухоўваць любыя перамовы і тэлефоны бяз санкцыі пракурора. Потым паглядзіце – нашто было ставіць машыну Завадзкага ў аэрапорце? Гэта ж прасьцей было скрасьці яго дзесьці па трасе, схаваць гэтую машыну, каб ніхто ніздзе нікога не шукаў. Для чаго яе паставілі менавіта там? Для таго, каб кантраляваць Шарамета. Пры гэтым уявіце сабе – чалавек едзе на машыне Завадзкага ў аэрапорт. Міліцыя зьнятая ў той момант, бо ловіць некага па апэрацыі «Перахват», нейкую скрадзеную машыну. Хто мог даць пра гэта загад?

Заканчэнне на стар.3

ВЕСТКІ

В'етнамцы будуць збіраць МАЗы

У В'етнаме бліжэйшым часам можа быць арганізаваная вытворчасць па зборцы беларускіх МАЗаў. У гэтай краіне ўжо працуюць цэхі па выпуску мінскіх матацыклаў і трактараў «Беларусь».

Па тэмпах прамысловага росту — у хвасце СНД

Лідэрам у СНД па тэмпах прамысловага росту за 9 месяцаў бягучага года стала Украіна з 16,6%. На другім месцы — Таджыкістан з 16%, далей ідзе Казахстан, дзе прамысловы рост склаў 13,8%, потым Малдова — 12,2%, Кіргізія — на 7,1%, Азербайджан — 5,4%, Расія — 5,2%. У Беларусі гэты паказчык — 4,6 адсоткаў.

Калядны інтэрнэт

З 1 снежня 2001 года па 31 студзеня 2002 года рэспубліканскае аб'яднанне «Белтэлекам» уводзіць для карыстальнікаў бесправоднага доступу ў інтэрнэт тарыф пад назвай «Калядны». Ніжэйшы за звычайны на 10%, ён будзе дзейнічаць у працоўныя дні з 8 да 20 гадзінаў.

Да падвойнага юбілею

У наступным годзе ў Беларусі пройдзе цэлы шэраг акцыяў, прымеркаваных да падвойнага 120-гадовага юбілею Янкі Купалы і Якуба Коласа. У прыватнасці, будуць выпушчаныя юбілейныя манеты, календары і паштовыя маркі, а таксама кампакт-дыскі з песнямі на вершы паэтаў, знятыя стужкі пра літаратурныя музеі Купалы і Коласа. Мінкульт абяцае, што напачатку 2002 года ў Купалаўскім тэатры будуць адноўленыя паказы спектакля «Тутэйшыя».

У Брэсце з'явіцца *Dolby*

Жыхары Брэста хутка змогуць глядзець кіно ў сістэме *Dolby*. Яна будзе ўстаноўленая ў кінатэатры «Беларусь», які зачынены на працу ўжо 5 гадоў, прыватнай прадпрымальніцай, якой гэты кінатэатр аддадзены ў арэнду.

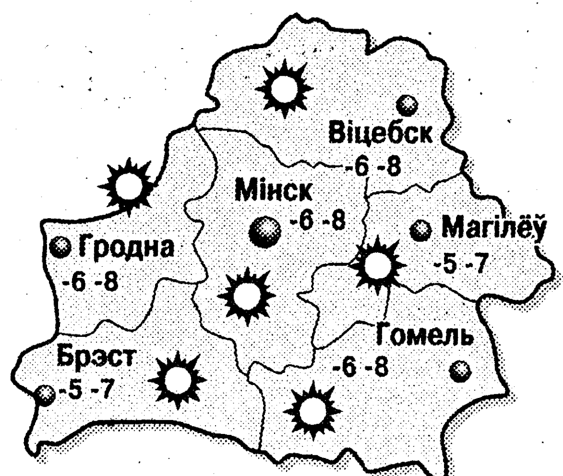
Новы скансен-музей

Скансен-музей з'явіўся ў аднайменнай вёсцы пад Ганцавічамі. У музеі пад адкрытым небам «Сялянскі двор» створана экспазіцыя рэальнага побыту палешукоў 200 гадоў таму.

Абмеркаванне стратэгіі беларускай мовы

Стратэгія развіцця беларускай мовы ў XXI стагоддзі будзе разгледжана на паседжанні Таварыства беларускай мовы, якое адбудзецца 16 снежня ў Мінску ў Чырвоным касцёле. Стратэгія падрыхтаваная актывістамі ТБМ і вядомымі моваведамі.

НАДВОР'Е

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага долара на «чорным рынку»

1550

Недзяржаўныя кошты ніжэй за дзяржаўныя

У бліжэйшыя гады сфера бытавога абслугоўвання насельніцтва будзе развівацца ў асноўным за кошт недзяржаўнага сектара. Пра гэта заявіў 29 лістапада на прэс-канферэнцыі ў Мінску генеральны дырэктар дзяржаўнага аб'яднання арганізацый бытавога абслугоўвання насельніцтва «Белбыт» Уладзімір Цялежнікаў.

Паводле яго словаў, ухваленая месяц таму ўрадам праграма развіцця сферы бытавога абслугоўвання насельніцтва на 2001-2005 гады прадугледжвае як мінімум 50-працэнтны рост аб'ёму аказваемых паслуг у параўнанні з 2000 годам. Разам з далейшым развіццём недзяржаўнага сектара, доля якога перавышае ўжо 80%, праграма прадугледжвае дзяржаўную падтрымку арганізацыяў, размешчаных у сельскай мясцовасці, а таксама рэструктурызацыю шматпрофільных стратных дзяржаўных прадпрыемстваў.

Як паведаміў Цялежнікаў, галіна практычна перайшла на свабоднае цэнаўтварэнне, пры гэтым «часта цэны недзяржаўных прадпрыемстваў ніжэйшыя, чым дзяржаўных». У пераліку паслуг, кошт якіх рэгулюецца дзяржавай, засталіся паслугі лазняў і душавых, цырульняў (акрамя паслуг салонаў і салонаў тыпу «люкс») і некаторыя іншыя.

Дзмітрый УЛАСАЎ

ЖЫЛЛЁ

Магілёўцы будуюць Маскву

Магілёўскія архітэктары возьмуць удзел у будаўніцтве жылля ў Маскве.

Інстытут «Магілёўграмадзянпраект» атрымаў заказ ад «Маспраекта» на праектаванне блока з чатырох 6-паверхавых жылых дамоў у мікрараёне Куркіна расійскай сталіцы. Пачалася работа па выкананні праектнай дакументацыі.

Акрамя таго, кіраўніцтва магілёўскага інстытута вядзе перамовы аб праектаванні комплексаў жылых дамоў для гарадоў Падмаскоўя — Падольска і Жалезнадарожнага.

Канстанцін УВАРАЎ

З КДБ у Нацыянальны архіў

Камітэт дзяржаўнай бяспекі Рэспублікі Беларусь 30 лістапада перадаў на пастаяннае захаванне ў Нацыянальны архіў Беларусі архіўныя крымінальныя справы ў дачыненні да нямецкіх ваеннапалонных, асуджаных за злачынствы, учыненыя падчас Вялікай Айчыннай вайны на тэрыторыі Беларусі. Усяго перададзены 2.843 архіўныя справы ў дачыненні да 3.603 чалавек.

Гэта не першая перадача падобнага кшталту матэрыялаў. У 1996 годзе КДБ перадаў на пастаяннае захоўванне ў Нацыянальную бібліятэку 14 рарытэтных літаратурных твораў вядомых беларускіх пісьменнікаў, а таксама перыядычныя выданні, якія выпускаліся германскімі акупацыйнымі ўладамі і іх памагатымі на тэрыторыі Беларусі. У 1999 годзе беларускія спецслужбы перадалі ў Беларускі дзяржаўны архіў-музей дакументы, фатаграфіі, лісты з архіўных справаў неабгрунтавана рэпрэсаваных беларускіх пісьменнікаў і паэтаў. У 2000 годзе ў Беларускі дзяржаўны архіў кінафотафонадакументаў КДБ перадаў унікальныя фільмы, створаныя германскімі прапагандыстамі ў гады Другой сусветнай вайны.

У цэнтры інфармацыі і грамадскіх сувязяў КДБ паведамілі, што сёння вядзецца праца па падрыхтоўцы да перадачы ў дзяржаўныя архівы архіўных фільтрацыйных справаў на савецкіх грамадзян, угнаных пад прымусам у гады Вялікай Айчыннай вайны з тэрыторыі СССР.

Юрый КАСЬЯНАЎ

КРЫМІНАЛ

Свідравалі газапровод

29 лістапада ў Бярозаўскім раёне Брэсцкай вобласці выяўлена пашкоджанне газапровода «Таржок – Івацэвічы – Даліна – Дашава – Мінск».

Як паведамілі БелаПАН ва ўпраўленні МНС па Брэсцкай вобласці, паведамленне ад дзяжурнага УУС ва УМНС паступіла каля 18 гадзін вечара. Выехаўшыя на месца супрацоўнікі Бярозаўскага РАУС і раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях у двух кіламетрах на поўдзень ад вёскі Голіцы знайшлі раскапаную трубу газапровода, якую спрабавалі прасвідраваць. Зламыснікі не давялі сваю справу да канца – выкапаўшы яму (газапровод знаходзіцца на глыбіні 1 метр), – яны пачалі свідраваць трубу, таўшчыня якой 18 міліметраў. На месцы злачынства знойдзены зламаны свердзел. Зафіксавана нязначная ўцечка газу. Участак Бяроза – Кобрын быў адключаны. Зараз спецыялісты Кобрынскага ўпраўлення магістральных газаправодаў праводзяць тут аднаўленчыя працы.

Афіцыйнай версіі здарэння няма. Паводле некаторых меркаванняў, злачынцы перабывалі газапровод з прадуктаправодам. У адваротным выпадку можна гаварыць пра дыверсію. Злачынца ці злачынцы пакульне затрыманыя. Па гэтым факце супрацоўнікамі міліцыі праводзіцца расследаванне.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

«Ляжачыя» гаспадаркі

Да вясны будучага года ўрад павінен вырашыць лёс неплацёжаздольных прадпрыемстваў аграпрамысловага комплексу. Пра гэта заявіў міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Беларусі Міхаіл Русы 30 лістапада на прэс-канферэнцыі ў Мінску.

«Ляжачых гаспадарак у нас 25-30%. Да 3 снежня мы іх павінны вычленіць і да 2 сакавіка 2002 года — вырашыць далейшы лёс ці рэкамендаваць, што рабіць», — паведаміў міністр. Паводле яго слоў, сёння існуюць дзесяць варыянтаў рэфармавання гэтай катэгорыі сельгаспрадпрыемстваў: арганізацыя фермерскіх гаспадарак, прыцягненне капіталу, у тым ліку замежнага, прымяненне працэдуры санацыі, банкруцтва, далучэнне да больш моцных гаспадарак і комплексаў і іншыя.

Кіраўнік мінсельгасхарча выдзеліў тры катэгорыі гаспадарак: апрача «ляжачых», гэта «моцныя і набліжаныя да іх «сераднякі», якім трэба не перашкаджаць, а дапамагаць тэхналогіямі, каб давесці ўраджайнасць збожжа да 100 цэнтнераў з гектара», і гаспадаркі «сярэдняй рукі» з рэнтабельнасцю 3-5%. «Для пашыранага ўзнаўлення неабходная рэнтабельнасць на ўзроўні 30%. Але тут «дапамагалі» і мы: гэта сацыяльна арыентаваная прадукцыя, і часам цэны стрымліваліся», — прызнаўся Русы. Паводле яго слоў, урад робіць «крок за крокам», каб ліквідаваць «перакос у закупачных цэнах»: «мяркую, што ў студзені-лютым мы выйдзем на ўзровень цэн нашых суседзяў — Расіі і Украіны. Сёння цэнавы перакос па асобных пазіцыях дасягае 70%».

Дзмітрый УЛАСАЎ

НАПОІ

Двухзменка для «Казановы»

Скарочаны рабочы тыдзень становіцца вымушанай нормай працоўнага рэжыму ў зімовы час на большасці перыферыйных прадпрыемстваў Брэстчыны. Ужо 12 «райсельгасхімій» абвесцілі сваім механізатарам аб адпачынках без аплаты. Спыняецца да будучага года рамонт зерне- і кормаўборачных камбайнаў у спецыялізаваных аддзяленнях ААТ «Сельгастэхніка» ў Пінскім, Ляхавіцкім, Столінскім і іншых раёнах. З-за рэзкага змяншэння паставак сыравіны 3 дні на тыдні працуе Лунінецкі малочны завод, 4 — Камянецкі, Маларыцкі, Ганцавіцкі.

У Ганцавічах, дарэчы, менш зараз сталі купляць сыр «Адыгейскі» і масла «Сялянскае», з-за чаго малако з калгасаў больш перапрацоўваюць на казеін тэхнічны. Затое нарошчвае выпуск віна мясцовае СП «Вінслаў». За 9 месяцаў гэтага года аб'ём вытворчасці дасягнуў 37.000 дэкалітраў — гэта ў 3,2 раза вышэй за адпаведны паказчык папярэдняга года. Для «сугрэву» насельніцтва больш разліваюць пладовае віно «Казанова». Паколькі яго рэалізавана ўжо на 350 мільёнаў рублёў, то са снежня «чарніла» павышанага попыту будуць вырабляць у дзве змены.

Галіна БАРАВАЯ

У дапамогу ДАІ

У Беларусі створаны унікальныя ўзоры антыблакіровачных сістэм для айчынных аўтамабіляў. Антыблакіровачныя сістэмы для аўтамабіляў (АБС) рэзка паляпшаюць кіруемасць аўтамабіляў на слізкай дарозе, што, у сваю чаргу, садзейнічае зніжэнню ўзроўню аварыйнасці і траўматызму.

«Нашы сістэмы, у адрозненне ад заходніх узораў, аснашчаныя своеасаблівай «чорнай скрынькай», у якой фіксуюцца параметры тармазной сістэмы аўтамабіля і дзеянні вадзіцеля ў апошнія 40 секунд ваджэння, — адзначыў дырэктар навукова-інжынернага рэспубліканскага унітарнага прадпрыемства «Белаўтатрактарабудаванне» акадэмік Міхаіл Высоцкі. — Неўзабаве адыдуць у мінулае спрэчкі аб тым, хто вінаваты ва ўчыненні дарожна-транспартнага здарэння».

Юрый КАСЬЯНАЎ

НЕТРЫ

Хапае сваіх рэсурсаў

У сваёй дзейнасці міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя павінна зрабіць акцэнт на рацыянальнае выкарыстанне прыродных рэсурсаў. Пра гэта 29 лістапада заявіў міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Лявонцій Харужык.

Як адзначаў Харужык, у краіне разведана каля 4 тысяч радовішчаў карысных выкапняў. З іх 600 разведана дэталёва, але толькі 300 знаходзяцца ў прамысловай распрацоўцы. Паводле словаў міністра, у краіне ёсць буйныя месцараджэнні мелу, сыравіны для вытворчасці алюмінію, шкла і будаўнічай галіны. Аднак з-за слабога асваення айчынных месцараджэнняў карысных выкапняў Беларусь штогод увозіць з Расіі і Украіны многія віды сыравіны, імпарт якіх (акрамя нафты, газу, металаў і фасфарытаў) можна істотна скараціць за кошт уласных крыніц.

Паводле яго словаў, неабходна перагледзець тарыфы на спажыванне вады. «Калі ў нашай краіне суб'ект гаспадарання плаціць за адзін кубаметр чыстай вады ад 2 да 3 рублёў, дык кошт падобных паслуг у Ізраілі ў 5 тысяч разоў вышэйшы», — паведаміў міністр.

Паводле яго словаў, неабходна больш шырока выкарыстоўваць другасныя рэсурсы, паколькі толькі 16% іх падвяргаюцца перапрацоўцы. Гаворачы пра праблемы утылізацыі адходаў, Харужык падкрэсліў, што гэтае пытанне знаходзіцца на пачатковым этапе рэалізацыі.

Марат ГАРАВЫ

Зараза, на якую хварэюць мільёны

Толькі сёлета каля 5 мільёнаў чалавек па ўсім свеце заразіліся ВІЧ-інфекцыяй. Як паведамілі БелаПАН у прадстаўніцтве Аб'яднанай праграмы ААН па ВІЧ/СНІДу (ЮНЭЙДС) у Беларусі, пра першы клінічна пацверджаны выпадак захворвання на СНІД стала вядома ў чэрвені 1981 года.

Паводле звестак Рэспубліканскага цэнтра прафілактыкі СНІДу, зараз у нашай краіне зарэгістравана каля 4 тысяч ВІЧ-інфіцыраваных. У асноўным гэта моладзь.

Вольга АСІПЕНКА

ПАДАРУНАК

Калекцыя Музея Шагала папоўнілася

29 лістапада пасол ЗША ў Беларусі Майкл Козак перадаў Музею Марка Шагала ў Віцебску 33 кнігі пра мастака, выдадзеныя ў Амерыцы.

Як паведаміла БелаПАН старшы навуковы супрацоўнік музея Юлія Сцепанец, сярод падораных вырабаў — каталогі выставаў, рэпрадукцыі работ мастака, байкі вялікага французскага сатырыка Лафантэна і казкі «Тысячы і адной ночы», ілюстраваныя Шагалам, даследаванні, прысвечаныя адлюстраванню біблейскай тэматыкі ў творчасці майстра, кніга Вірджыніі Хагард «Маё жыццё з Шагалам», а таксама работа аб Шагалу вядомага расійскага мастацтвазнаўца Аляксандра Коменскага, выдадзеная ў ЗША.

Гэтыя кнігі папоўняць фонды бібліятэкі аб творчасці Марка Шагала і выяўленчым мастацтве XX стагоддзя, якая ствараецца ў музеі. Мяркуецца, што яе ўрачыстае адкрыццё адбудзецца 6-7 ліпеня 2002 года, калі будзе адзначацца 115-я гадавіна з дня нараджэння мастака. Сёння ў фондах бібліятэкі захоўваецца больш за тысячу тамоў на рускай, англійскай, галандскай, дацкай, іспанскай, італьянскай, нямецкай, французскай, шведскай і японскай мовах. Адзіная сярод гэтага збору кніга на беларускай мове — паэзія Марка Шагала.

Марат ГАРАВЫ

Хваля нелегалаў

28 лістапада пры спробе нелегальнага перасячэння беларуска-літоўскай мяжы памежнікі затрымалі групу грамадзян В'етнама. Як паведамілі БелаПАН у прэс-цэнтры Дзяржаўнага камітэта пагранічных войскаў Беларусі, 10 нелегалаў былі затрыманы на адным з участкаў Лідскага пагранічнага атрада.

У зоне адказнасці лідскіх памежнікаў гэта ўжо другая спроба масавага перасячэння мяжы за апошнія два дні. Як паведамляў БелаПАН, 26 лістапада на ўчастку аднаго з пагранічных пастоў памежнікі сумесна з супрацоўнікамі Іўеўскага РАУС затрымалі мікрааўтобус «мерседэс», у якім знаходзіліся 15 грамадзян Афганістана. Усе затрыманыя знаходзяцца ў ізалятары часовага ўтрымання.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ

Тры сотні злачынстваў на дзень

За 10 месяцаў гэтага года ў Беларусі зарэгістравана 92.830 злачынстваў (у сярэднім па 305 злачынстваў у дзень). Паводле звестак Міністэрства ўнутраных справаў, гэта на 13,8% менш за паказчык аналагічнага перыяду мінулага года. На 10.000 жыхароў зарэгістравана 93 злачынствы. Найбольшыя паказчыкі зафіксаваны ў Гомельскай і Магілёўскай абласцях (па 112), Мінску (100) і Віцебскай вобласці (96).

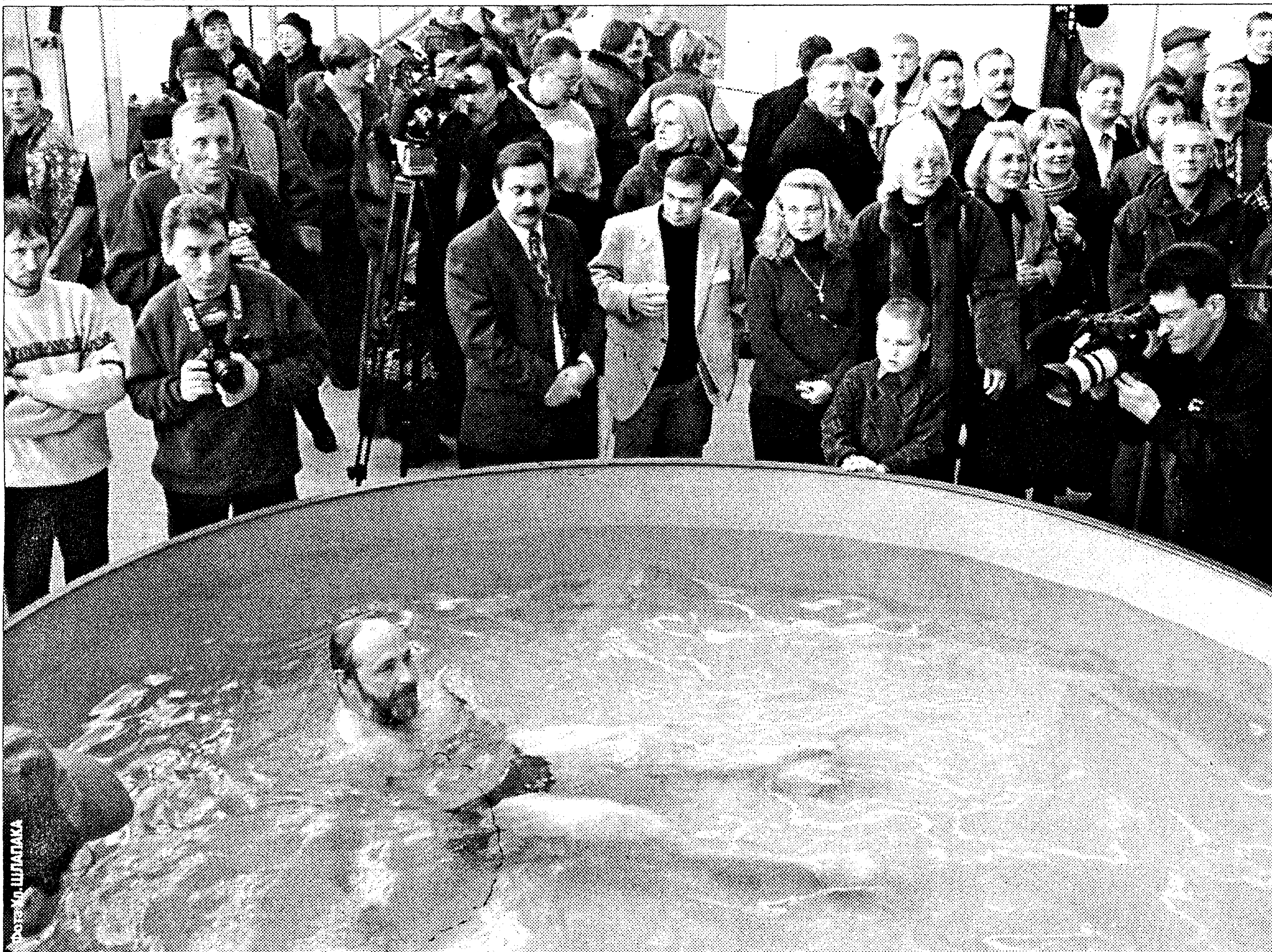
Колькасць зарэгістраваных выпадкаў згвалтаванняў і замахаў на згвалтаванне паменшылася на 20,5% (353), хуліганства — на 16,4% (4.315), махлярства — на 4,7% (4.109), кватэрных крадзяжоў — на 7,3% (15.201).

У той жа час на 2,5% павялічылася колькасць забойстваў і замахаў на забойства (989), на 9,9% — злачынстваў, звязаных з наркотыкамі (3.565), на 11,2% — выпадкаў хабарніцтва (871). Зарэгістравана 7,4 тыс. злачынстваў, учыненых у грамадскіх месцах.

Раскрыццё злачынстваў у студзені-кастрычніку 2001 года склала 62,1% супраць 69,2% у студзені-кастрычніку 2000 года.

Дзмітрый УЛАСАЎ

СПОРТ

Фота Ю. ШЛАПАКА

1 снежня ў Мінску прайшоў Першы гарадскі чэмпіянат па спартыўнай сауне. У гэтых экзатычных спаборніцтвах перамагае той, хто перасядзіць усіх у парылцы. Пасля сауны парыльшчыкаў адносілі ў імправізаваны басейн

Месца, дзе пахавалі Завадзкага, вядомае

Заканчэнне, пачатак на стар.1

Машына стаяла ў аэрапорце, каб кантраляваць дзеяньні Шарамета, каб Шарамет знаходзіўся ў аэрапорце гадзіну-паўтары і ўсе людзі, якім трэба, ведалі, што Шарамет знаходзіцца менавіта ў аэрапорце, і калі трэба і яго яшчэ забраць, то... забярэм і Шарамета.

– Андрэй, калі б вы маглі даць параду суду ў справе Завадзкага, што б вы яму параілі?

– Суду даваць парады цяжка. Мы спадзяваліся, што ў суда ёсьць яшчэ гонар і годнасьць, а яны проста вырашылі гэтую справу прычыніць, даць усім «вышак», і каб гэтая справа была пахаваная. Павінен быць міжнародны суд. Вось у гэтым судзе ўсе распавядуць і пра справу Завадзкага, і пра справу Ганчара з Красоўскім, бо гэта ўсё зьвёны аднаго ланцужка.

Генадзь УГЛЯНІЦА:

– Калі падпісвалі пад гэтую справу Ігнатовіча, праз некаторы час, зрабіўшыператрус у яго машыне, знайшлі (пры паўторным вобыску) лапатку са сьлядамі крыві Завадзкага. Экспэртызу рабілі ў Расеі, яна пацьвердзіла, што кроў належыць Завадзкаму. Пытаньне – як яна аказалася ў машыне, якая была апячатаная і ўжо прагледжаная? Хто мог падкласьці?

– А калі яе праглядалі і апячатвалі, там рыдлёўкі не было?

– Не было. Падчас першага вобыску яе там не было.

– Значыць, вы лічыце, што гэтую лапатку проста падкінулі падчас сьледзтва?

– Так, яе падкінулі падчас сьледзтва. І чаму да Ігнатовіча ў турму хадзіў міністар МУС Навумаў, чаго ён там дабіваўся? Ігнатовіч да гэтага крычаў, маўляў, я не вінаваты. Пасьля візыту ён змоўк. Мы ведаем прыкладна, як знайшлі труп Завадзкага і хто паказаў месца, дзе ён пахаваны.

– Вы можаце цяпер пра гэта сказаць?

– Цяпер мы можам пра гэта сказаць. Пра гэта апрача нас ведаюць яшчэ прыкладна чалавек 20. Сярод іх – былы старшыня КДБ Мацкевіч, былы пракурор Бажэлка, ведае Алкаеў, ведае Лапацік, ведае Сівакоў, ведае Паўлічэнка, ведае Навумаў, і ведае малодшы брат спэцназаўца Юрыя Будзько Уладзімер Будзько, якога злавілі супрацоўнікі КДБ на даху музэя Янкі Купалы са снайпэрскай вінтоўкай, і якога туды пасадзіў Зьміцер Паўлічэнка... І вось пытаньне – каго ён павінен быў забіць?..

– Дык дзе цела Завадзкага?

– Дзе яно знаходзіцца зараз, я ня ведаю. Але месца, дзе яно было пахаванае, калі Завадзкі быў забіты, выдаў малодшы Будзько – Уладзімер Будзько, які зараз на свабодзе. Яму інкрымінавалі пасьля затрыманьня са снайпэрскай стрэльбай ці то крадзёж, ці то яшчэ што, ён быў асуджаны ўмоўна ваенным судом, і пакараньне яму было – папраўчыя работы ці нешта падобнае, бо яго адмазаў спадар Паўлічэнка...

Сяргей НАВУМЧЫК
Радыё «Свабода»

Сацыял-дэмакраты афармілі развод

У нядзелю адбыўся ўстаноўчы з'езд Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі. На ім прысутнічала каля 120 дэлегатаў з усёй Беларусі. Усе дэлегаты раней былі сябрамі партыі БСДП (НГ), якую ўзначальвае Мікола Статкевіч. Стварэнне новай партыі ўдзельнікі з'езда тлумачаць як развязанне даўно існуючага канфлікту ў кіраўніцтве БСДП(НГ), якое, на іх думку, адышло ад дэмакратычных прынцыпаў. Мэты новай партыі – грунтуючыся на сацыял-дэмакратычных каштоўнасцях, аб'яднаць усіх сацыял-дэмакратаў краіны. Сябрамі новай партыі сталі амаль усе тыя, хто пачынаў Народную Грамаду разам з Міхасём Ткачовым: гэта сп. М.Чарняўскі, А.Сідарэвіч і інш.

Партыяй будуць кіраваць Нацыянальная Рада і Выканаўчы камітэт, які ўзначалілі Анатоль Гурыновіч і Аляксей Кароль. Пасады старшыні партыі пакуль няма.

Павел КРЫЛЬСКІ

Яшчэ год без візаў у Польшчу

Паводле запэўніванняў прадстаўнікоў польскага ўраду ў Брусэлі, адказных за правядзенне перамоў пра ўваход Польшчы ў ЕС, Польшча будзе ўводзіць візавы рэжым для беларусаў і расіянаў не раней за 2003 год. Але пры гэтым агаворваецца, што фармальнае рашэнне ўраду ў гэтым пытанні яшчэ не прынята. Палякі абяцалі еўрапейскім структурам, што ўвядуць візы для сваіх усходніх суседзяў да канца гэтага году, імкнучыся адсунуць гэты крок на як мага больш аддалены тэрмін. Чэхія і Венгрыя, а таксама Славакія ўвялі візавы рэжым з былымі суб'ектамі СССР пару гадоў таму. Аднак і гэты тэрмін для Польшчы стаўся непрымальным — у бюджэце няма грошай на гэта мерапрыемства. А сродкі на развіццё звязанай з увядзеннем візаў інфраструктуры – на арганізацыю новых консульскіх прадстаўніцтваў, кампутары, а таксама дадатковы персанал – патрэбныя вялікія.

Магчыма, адсоўваючы на год рашэнне пытання пра ўвядзенне візаў для нас, палякі спадзяюцца таксама, што іхны бюджэт 2002-га папоўніцца прыбыткам ад так званага памежнага гандлю, пад якім разумеюць закуп замежнікамі тавараў у Польшчы. Аднак у медаля ёсць і адваротны бок. Еўрапейскі Саюз можа «пакараць» Польшчу за спазненне з увядзеннем візаў: не будзе закрыты раздзел перамоў у галіне юстыцыі і ўнутраных спраў. Еўрапейскі Саюз хоча гарантый з боку польскага ўраду ў тым, што ён знойдзе ў бюджэце грошы на пашырэнне памежных пераходаў на ўсходняй мяжы і іх кампутарызацыю.

Палякі павінны таксама прадставіць ЕС канкрэтны графік пераводу людскіх і матэрыяльных рэсурсаў з заходняй мяжы на ўсходнюю, якая стане ў будучыні самай доўгай наземнай мяжой аб'яднанай Еўропы.

Яшчэ больш, чым беларусы ды расіяне, складзенай сітуацыі могуць радавацца ўкраінцы, якія захаваюць права бязвізавага ўезду ў Польшчу да моманту ўваходу апошняй у ЕС, г.зн., ва ўсякім разе, да 2004 году, а можа, і пазней.

Людміла ГУЛЯКЕВІЧ

Парушаюць правы працоўных

Генеральны сакратар Міжнароднай канфедэрацыі свабодных прафсаюзаў (МКСП) Біл Джордан назваў Беларусь сярод краін, дзе парушаюцца правы працоўных.

Выступаючы на IV з'ездзе Федэрацыі незалежных прафсаюзаў Расіі (ФНПР), які прайшоў на мінулым тыдні ў Маскве, Біл Джордан заявіў, што барацьба за правы працоўных з'яўляецца адным з асноватворных прынцыпаў дзейнасці МКСП, Федэрацыя незалежных прафсаюзаў Расіі яе ўсяляк падтрымлівае. Напрыклад, па словах Джордана, ФНПР падтрымала кампаніі Міжнароднай канфедэрацыі ў Калумбіі, дзе больш як 130 прадстаўнікоў прафсаюзаў былі забітыя; у Бірме, дзе ваенная хунта скарыстоўвала рабскую прымусовую працу, і ў Беларусі, дзе МКСП працягвае барацьбу за поўнае выкананне правоў прафсаюзаў. «Мы вельмі высока ацэньваем той уклад, які зрабіла Федэрацыя незалежных прафсаюзаў Расіі ў дасягненне і выкананне дэмакратычных свабод у Беларусі. Увесь свет даведаўся, што расійскія прафсаюзы і іх салідарнасць з'яўляюцца рэальнасцю», — сказаў Біл Джордан.

Наталля КУЛАГІНА

ТЭНДЭНЦЫІ

Навумаў пойдзе ў адстаўку?

Паводле крыніцаў, блізкіх да міністэрства ўнутраных справаў, міністар Уладзімер Навумаў просіцца ў адстаўку, матывуючы сваю заяву станам здароўя. Афіцыйна ў міністэрстве, аднак, не пацьвярджаюць гэтых зьвестак.

Крыніцы ў міністэрстве ўнутраных справаў сьцьвярджаюць, што днямі міністар Уладзімер Навумаў падаў Аляксандру Лукашэнку рапарт аб адстаўцы.

Паводле гэтых крыніцаў, Навумаў нібыта матывуе сваю просьбу праблемамі са здароўем. Быццам бы ягоны рапарт прынялі да разгляду, але яшчэ не падпісалі, бо пакуль не знайшлі замены. Між тым, крыніцы не выключаюць, што да канца году пытаньне вырашыцца.

Сам Уладзімер Навумаў, аднак, не пацьвярджае гэтых зьвестак. Паводле прэсавага сакратара МУС Зьмітра Партона, «Навумаў сустрэў сьмехам чуткі пра ягоную адстаўку». Зьміцер Партон запэўніў, што ягоны шэф у добрай форме і не выказвае жаданьня перайсьці на іншую працу.

«Наколькі мне вядома, два месяцы таму Уладзімер Навумаў правёў тыдзень у шпіталі МУС, але гэта быў звычайны прафіляктычны курс, ён толькі пацьвердзіў добры стан здароўя міністра», — заявіў прэсавы сакратар МУС Зьміцер Партон.

Між тым, крыніцы сьцьвярджаюць, быццам насамрэч са здароўем у Навумава ня ўсё добра. Кажуць, што яшчэ ўлетку міністар праходзіў сур'ёзны курс лячэньня ў шпіталі МУС і з таго часу нават у замежных камандзіроўках яго суправаджаюць дактары.

Існуе, аднак, і тая вэрсія, што здароўе — толькі падстава адправіць міністра ў адстаўку. Крыніцы не выключаюць, што ў кіраўніцтва краіны насьпела рашэньне менавіта Навумава зрабіць адказным за праблемы са злачыннасьцю, недастатковую барацьбу з карупцыяй і няўдачы ў расьсьледаваньні зьнікненьняў апазыцыянэраў.

Нагадаю, Уладзімер Навумаў прыйшоў на пасаду міністра ўнутраных справаў 13 месяцаў таму з пасады кіраўніка службы аховы Лукашэнкі. На загад Лукашэнкі ён неўзабаве ўзначаліў міжведамасную групу ў справе расьсьледаваньня зьнікненьняў Захаранкі, Ганчара, Красоўскага і Завадзкага, аднак пра пэўныя вынікі гэтых расьсьледаваньняў магчыма казаць толькі ў справе апэратара ОРТ Зьмітра Завадзкага. Зараз ідзе суд над ягонымі магчымымі выкрадальнікамі, хаця, паводле крыніцаў з суду, яшчэ не прагучала доказаў віны арыштаваных.

А вось прозьвішча міністра Навумава ў судзе ўжо гучала. Павал Шарамет, спасылаючыся на сьведкаў, заявіў, што міністар Навумаў патрабаваў ад аднаго з абвінавачаных, Валерыя Ігнатовіча, узяць на сябе адказнасьць за выкраданьне Завадзкага.

Алег ГРУЗЬДЗІЛОВІЧ
Радыё «Свабода»

Беларусь імкнецца ў СГА

Працэс уступлення ў Сусветную гандлёвую арганізацыю (СГА) звязаны з правядзеннем складаных унутрыдзяржаўных працэдур, якія патрабуюць ад Беларусі прапрацоўкі пазіцый па многіх пытаннях. Пра гэта 30 лістапада, выступаючы ў Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі, заявіў міністр юстыцыі Віктар Галаванаў.

Паводле яго слоў, зараз урадам падрыхтаваны план законапраектных работ, неабходных для ўступлення Беларусі ў гэтую арганізацыю.

У галіне падаткаабкладання асноўнымі патрабаваннямі СГА ёсць пераход на збіранне ўскосных падаткаў па прынцыпу краіны прызначэння, а таксама прымяненне аднолькавых падаткаў на дададзены кошт да айчыннай і імпартуемай прадукцыі. Дадзенае патрабаванне неабходна ўлічваць пры распрацоўцы Падатковага кодэкса Беларусі.

Паводле яго слоў, у законе «Аб ліцэнзаванні» Беларусь павінна прытрымлівацца патрабаванняў, што ўтрымліваюцца ў артыкулах Генеральнага пагаднення па гандлю паслугамі, згодна з якім ліцэнзаванне павінна грунтавацца на аб'ектыўных крытэрыях. У галіне мытнага афармлення Беларусі неабходна перайсці да фіксаванай стаўкі падаткаабкладання замест дзеючай, вылічаемай у працэнтах ад мытнага кошту. Яшчэ пакет заканадаўчых актаў трэба будзе прыняць у сферы абароны інтэлектуальнай уласнасці.

Для заканадаўчага афармлення ўмоў, неабходных для ўступлення Беларусі ў СГА, створана спецыяльная рабочая група, якую ўзначальвае старшыня пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу па эканоміцы, бюджэту і фінансах Таццяна Быкава. Гэтая група актыўна супрацоўнічае з Міжнародным гандлёвым цэнтрам. Візіт дэлегацыі гэтай арганізацыі ў Беларусь запланаваны на сярэдзіну снежня гэтага года. Пасля яго план заканатворчых работ, якія будуць садзейнічаць далучэнню Беларусі да СГА, будзе дапрацаваны і перададзены ў Савет міністраў на зацвярджэнне, сказаў Галаванаў.

Юрый ПАЦЁМКІН

Бандажэўскага чакалі ў Альманах

Навуковы досвед прафесара, былога рэктара Гомельскага медінстытута Юрыя Бандажэўскага атрымаў высокую адзнаку на семінары «Рэабілітацыя ўмоваў жыцця на тэрыторыях, забруджаных у выніку Чарнобыльскай аварыі», які па міжнароднай праграме «ЭТОС» праведзены ў Столінскім раёне. Сярод 160 ягоных удзельнікаў быў пасол Францыі ў Беларусі спадар Бернар Фасье, кіраўнік праекта Жыль Эрыар Дзюбрэ, прадстаўнікі ААН і Сусветнага банка, спецыялісты па радыяцыйнай бяспецы, эксперты-радыёлагі з шэрагу еўрапейскіх інстытутаў. У вёсцы Альманы, якая найбольш на Брэстчыне заражана радыяцыяй, былі агучаныя вынікі медыцынскага кантролю групы Ю.Бандажэўскага за здароўем дзяцей. Ужо даказана, што высокія ўзроўні цэзію-137 у арганізме дзяцей з'яўляюцца першапрычынаю рэзкага пагаршэння іхняга стану, а пры ўзроўні актыўнасці гэтых назапашванняў у арганізме дзіцяці да 50 Бк/кг рэгіструюцца паталагічныя змены жыццёва важных органаў.

Прадстаўнікі замежжа шкадавалі, што іхні беларускі калега адлучаны зараз ад удзелу ў праекце «ЭТОС». Гэта адна з прычынаў, што Еўрасаюз вымушаны большую частку фінансавання зняць на карысць новай даследчай праграмы ў Францыі.

Надзея СВЯТЛІЧНАЯ

Фашыстам прывольна ў Берліне

Ультраправая партыя NPD заявіла на арганізацыю шэсця з чатырма тысячамі мітынгоўцаў. Гэта самы вялікі выступ неанацыстаў з 1945 году. Паліцыя не змагла адмовіць афіцыйна зарэгістраванаму аб'яднанню, нягледзячы на тое, што прыхільнікі NPD мелі на мэце прайсці ў самае сэрца габрэйскага кварталу і жвава памаршыраваць вакол сінагогі.

Апоўдні па еўрапейскім часе пачнецца беспрэцэдэнтнае шэсце неанацыстаў па берлінскіх вуліцах. Колькасць удзельнікаў дэманстрацыі можа перасягнуць нават чатыры тысячы, якія былі заяўлены папярэдне. Паводле некаторых дадзеных, *NPD* падтрымалі аднадумцы з іншых еўрапейскіх краін.

Па папярэдніх падліках, нагул па Берліне з фашыстоўскімі лозунгамі пройдзе шэсць тысяч радыкалаў.

Нагодай для такога маштабнага выступу сталася выстава «Злачынствы вермахту», арганізаваная на грошы сацыёлага Яна Філіпа Рэмцмы. Дарэчы, экспазіцыя дэманструецца ўжо пяты год і наведала за гэты час выставачныя залі ўсіх буйных гарадоў Германіі.

Аднак гэтым разам выстава была прымеркаваная да амерыканскай аперацыі ў Афганістане, дзе ўдзельнічаюць нямецкія войскі. З'ява вельмі сімвалічная – бундэсвер упершыню з часоў Другой сусветнай вайны прыцягнены да маштабных баявых дзеянняў за межамі краіны, якія засланілі па сваіх памерах нават падтрымку бамбавання Бялграда.. У экспазіцыі сабраны дакументальныя сведчанні злачынстваў *SS*. Паводле задумы арганізатараў, выстава мае канчаткова развянчаць міф пра высакародных нямецкіх жаўнераў, якія сумленна выконвалі загады, нягледзячы на іх злачынныя. У сваіх інтэрв'ю Ян Філіп Рэмцма заклікае байцоў бундэсверу заўсёды рабіць асабісты выбар, а не падпарадкоўвацца слепа волі камандавання. Эксперты, дарэчы, не знаходзяць дастатковых падстаў для такіх заклікаў, выкрываючы аўтараў у скажэнні некаторых фактаў. А неанацысты ўвогуле называюць выставу проста ганебнай.

Нягледзячы на непрыхавана нацысцкую арыентацыю *NPD*, міністэрства ўнутраных спраў Германіі не мела права забараніць дэманстрацыю, паколькі партыя прайшла працэдуру афіцыйнай рэгістрацыі і не ўпершыню арганізоўвае праваканцыйныя шэсці.

У мінулым годзе ўвесь свет абышлі тэлекадры з неанацыстамі, што мітынгавалі на фоне Брандэнбургскай брамы – галоўнай славутасці Берліна. Гэтым разам *NPD* выбрала не менш праваканцыйны маршрут. Нацысты вырашылі сабрацца на Фрыдрыхштрасэ ля вакзалу і прайсці праз габрэйскі квартал да сінагогі на Араніенбургерштрасэ, а таксама прамаршыраваць каля злашчаснай выставы на Аўгустштрасэ. Супраць гэтага рашуча выступіла габрэйская грамада, якую падтрымалі палітычныя і грамадскія аб'яднанні самай рознай арыентацыі – ад прафсаюзаў ды сацыял-дэмакратаў да зялёных.

Берлінскія габрэі паабяцалі даць нацыстам годны адпор.

У найгоршым стане – паліцыя. Як паведамляе часопіс *Spiegel*, менш за ўсё паліцэйскім хацелася апынуцца перад неабходнасцю абараняць нацыстаў ад сябраў габрэйскай грамады, што, безумоўна, прыцягнула б увагу тэлеаператараў.

Літаральна за дзень да акцыі маршрут удалося змяніць. Нацысцкія калоны павінны абагнуць сінагогу з поўначы, а скончыцца шэсце, як і планавалася, на Аляксандрплатц. Афіцыйная прычына для змянення шляху – шырыня Аўгустштрасэ, недастатковай для бяспечнага праходу па ёй некалькіх тысячаў чалавек. Паліцэйскія патлумачылі, што ісці па гэтай вуліцы было б небяспечна і без пратэстаў з боку габрэйскай грамады, паколькі ў кожным выпадку нельга выключаць, што «крытычна накіраваныя» грамадзяне могуць атакаваць мітынгоўцаў проста з вокнаў дамоў. Нацысцкія аналітыкі сцвярджаюць, што *NPD* цалкам бы задаволіў прамоўшн значна меншага маштабу, чым яна рэальна атрымала.

Марыя ЦВЯТКОВА

«Курск» – жертва халатности

Командующий Северным флотом России адмирал Вячеслав Попов и начальник штаба Северного флота вице-адмирал Михаил Моцак понижены в должности. Об этом РИА «Новости» сообщили в субботу в пресс-службе министерства обороны РФ.

Кроме того, отметили в военном ведомстве, «еще группа адмиралов и офицеров как Северного флота, так и главкомата ВМФ были уволены и получили различные дисциплинарные взыскания за допущенные серьезные упущения в организации повседневной и учебно-боевой деятельности флота». Об этом в субботу сообщили журналистам также главком ВМФ России адмирал флота Владимир Куроедов и начальник Генерального штаба Вооруженных сил России Анатолий Квашнин.

Уволены и привлечены к дисциплинарной ответственности также командующий флотилией подводных лодок Северного флота вице-адмирал Олег Бурцев, начальник штаба флотилии контр-адмирал Валерий Филатов, командир дивизии контр-адмирал Михаил Кузнецов, заместитель командира дивизии капитан первого ранга Виктор Кобелев, начальники управлений главкомата ВМФ вице-адмирал Николай Михеев, контр-адмирал Геннадий Верич, контр-адмирал Валерий Панферов, начальники управлений Северного флота вице-адмирал Юрий Бояркин, контр-адмирал Владимир Хандобин, капитан первого ранга Александр Тесленко, заместитель командующего флотилией контр-адмирал Фарит Зиннатуллин, командир части Северного флота капитан первого ранга Рубен Караханов.

В военном ведомстве также сообщили, что «организационно-кадровые предложения главкомата ВМФ доложены министру обороны и президенту, и верховный главнокомандующий их утвердил».

КНР начала борьбу с фальсификаторами товаров

В конце ноября правительство Китая объявило о начале общенациональной 100-дневной кампании по борьбе с подделками товаров и продовольствия. Этот незаконный бизнес приносит фальсификаторам миллиарды долларов в год, отмечают пекинские СМИ.

Как подчеркивают представители китайских властей, «обеспечить доброе имя товарам с маркой «Сделано в Китае» – одна из главнейших задач страны, особенно теперь, когда становимся полноправными участниками Всемирной торговой организации». Разработанная Государственным управлением контроля над качеством, инспекции и карантина кампания направлена прежде всего против промышленных и продовольственных товаров низкого качества. Контроль будет усилен даже над изделиями ремесленников.

Кроме того, власти КНР предусмотрели поощрительную выплату денег тем гражданам, которые будут активно сотрудничать в борьбе с подделками, сообщая о местонахождении подпольных мастерских. Только с апреля текущего года обнаружено более 10 тыс. таких предприятий и конфисковано их продукции на 240 млн. долл.

«Зеркало Недели»

Гаагскі трыбунал як палітычны інструмент

Іва БАНАЧ,
харвацкі гісторык,
прафесар гісторыі Ельскага універсітэта

Меркавалася, што міжнародны трыбунал у Гаазе станецца дамоклавым мячом для парушальнікаў правой чалавека на Балканах. Аднак менавіта на Балканах ён стаў палітычным інструментам, які выкарыстоўваецца як нацыяналістамі, так і іх супрацьнікамі ў бясконцай гульні па прынцыпе «падзяляй і ўладар (ці хаця б спадзявайся на ўладу)». І Харватыя ўяўляе сабою тыповы прыклад вышэйсказанага.

Праблемы і супярэчнасці апанавалі сёння маладыя дэмакратычныя рэформы ў Харватыі.

Прычыны такога стану рэчаў шчыльна звязаныя з нежаданнем прэм'ера Івіца Рачана зняцца, нарэшце, канцэнтрацыяй улады, пакінутай ад рэжыму прэзідэнта Франьё Туджмана, нацыяналістычная партыя якога – Харвацкі дэмакратычны саюз (ХДС) – не была перавыбрана ў студзені 2001 году, пасля таго як яе лідэр памёр у снежні 1999. Туджман усталяваў аўтарытарны рэжым, пры якім знішчаліся адрозненні паміж ХДС і дзяржаўнымі структурамі, у прыватнасці, арміяй і паліцыяй. І гэтая смутная спадчына будзе і далей прычынай усіх сённяшніх бедаў Харватыі ў адносінах з Гаагскім міжнародным трыбуналам.

У студзені 2001 году ў той час яшчэ новы прэм'ер Іваца Рачан апынуўся перад неабходнасцю выбару: альбо хутка падчысціць дзяржаўныя структуры ад прыхільнікаў Туджмана, альбо саступіць перад абструкцыйнымі дзеяннямі прыхільнікаў ХДС. Паслядоўны ў сваёй нерашучасці, прэм'ер-міністр зрабіў спробу адцягнуць прыняцце канчатковага рашэння. Ён сканцэнтраваўся на канстытуцыйных рэформах, што было ўспрынята як жаданне пазбавіць новага прэзідэнта Сціпэ Месіча (даўняга праціўніка Туджмана) шматлікіх правоў і паўнамоцтваў, унесеных Туджманам у канстытуцыю для выкарыстання іх ва ўласных мэтах.

Тым часам новы ўрад аказаўся не ў стане правесці расследаванні шматлікіх ваенных злачынстваў, судовых памылак і фактаў карупцыі, якія мелі месца ў эпоху Туджмана. Гэтая няздольнасць надала смеласці прыхільнікам ХДС, якія вырашылі выпрабаваць урад Рачана на жыццяздольнасць.

Адным з улюбёных прыёмаў сталася стварэнне неверагодных перашкодаў на шляху нават мінімальных спробаў паклікаць да адказу ваенных злачынцаў. У верасні 2000 году следам за забойствам сведкі Гаагскага трыбуналу і арыштам харвацкага военачальніка, якога абвінавачвалі ў масавых забойствах сербаў у 1991 годзе, дванаццаць армейскіх генералаў апублікавалі ліст з заклікам абараніць харвацкіх ветэранаў і скончыць «негатыўнае і гістарычна неабгрунтаванае адлюстраванне» ролі Харватыі ў балканскіх войнах. У адной з рэдкіх для яго праяў дзяржаўнай рашучасці прэзідэнт Месіч адхіліў ад службы і прымусціў пайсці на пенсію дванаццаць афіцэраў.

У ліпені міжнародны трыбунал па справах былой Югаславіі вынес абвінавачванне ў ваенных злачынствах двум харвацкім генералам – Рахіму Адэмі і Антэ Гатавіне. Аднак замест таго, каб перадаць іх трыбуналу, Рачан вырашыў скарыстацца сітуацыяй для палітычнай гульні, папрасіўшы ў парламента вотум даверу на тое, што (як меркавалася) павінна было абмежаваць паўнамоцтвы Гаагскага трыбуналу.

Міжнародны трыбунал у Гаазе вельмі часта абвінавачваюць у тым, што ён абцяжарвае жыццё і без таго «кволым» рэфармісцкім урадам у Харватыі і Сербіі непрадуманымі просьбамі, якія адно толькі гуляюць на руку палітыкам нацыяналістычнага кірунку. Гэта адпавядае рэчаіснасці там, дзе гаворка ідзе пра абсалютнае неразуменне трыбуналам неабходнасці складанага балансавання для афіцыйных асобаў у дзяржавах былой Югаславіі.

Сёння прэм'ер Рачан імкнецца максімальна адсунуць выстаўленне адносінаў з паплечнікамі Туджмана, спадзеючыся, што яны адкажуць яму тым самым у выпадку, калі зноў прыйдуць да ўлады, бо ў Харватыі кожны новы рэжым аб'яўляе поўнае вызваленне сваіх папярэднікаў ад адказнасці і пакарання. Такім чынам, невялікая эліта застаецца адмежаванай ад сур'ёзных абвінавачванняў і, па вялікім рахунку, ад адказнасці за кожнае злачынства, навят самае жахлівае.

© Project Syndicate

Референдум о судьбе армии

В воскресенье в Швейцарии состоялся референдум об отказе от армии. Хотя нейтральная Швейцария почти два века была в стороне от войн, она по-прежнему обладает одной из самых крупных и дорогих армий мира.

Каждый швейцарец считается резервистом и в возрасте от 18 до 42 лет должен регулярно проходить военные сборы.

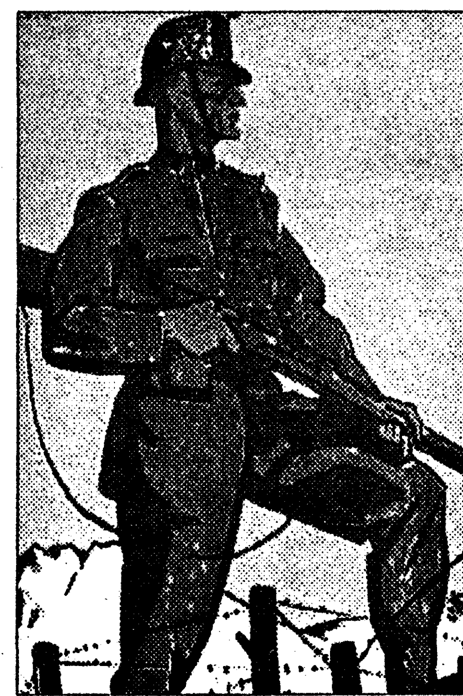
И хотя армия была сокращена в минувшие пять лет на треть, в ее рядах служат 360 тысяч человек. Отношение военных к общему числу населения у Швейцарии одно из самых высоких в мире.

Правительство хочет в ближайшие два года продолжить сокращать численность вооруженных сил, но выступает против идеи полного отказа от армии. Армия, по мнению правительства, гарантирует гражданам право жизни в мирной, свободной и независимой стране.

Но противники армии, по инициативе которых и был созван референдум, считают, что нейтральной стране не нужны вооруженные силы, обходящиеся казне в пять с половиной миллиардов долларов ежегодно.

Правительство же, со своей стороны, говорит, что отказ от армии заставит Швейцарию, не входящую ни в ООН, ни в ЕС, ни в один из военных блоков, вверить свою судьбу другим государствам, что противоречит идее государственного нейтралитета.

BBC

РАСІЙСКІ ПОЗІРК

«Насячы грошай і знікнуць»

Заканчэнне, пачатак на стар.1

– Ці згодныя вы з высновамі экспертаў клуба «Грамадзянскія дэбаты», што СНД стала мадэллю мірнай дэзінтэграцыі?

– Безумоўна. Я памятаю тыя часы, я з ліпеня 1990 года працаваў у групе экспертаў Ельцына, і адказ мой – «так». Людзі, якія стваралі СНД, самі не разумелі, што яны ствараюць. Ці бачаліз прызнацца самі сабе. У прынцыпе змест гэтай мадэлі быў вельмі просты – разбурыць Савецкі Саюз гэтак, каб не зрабіць няўручнасцю развітым краінам, каб даставіць мінімум невыгодаў – ЗША ў першую чаргу і Еўропе – у другую.

– А калі ўсё-такі разважаць аб інтэграцыйных мадэлях, як бы вы ахарактарызавалі тыя, якія рэальна існуюць сёння?

– Існуюць палітычныя саюзы, якія ствараліся па прынцыпу «вы супраць каго сябруеце», і толькі па недарэчнасці называюцца эканамічнымі. Эліты, пакрыўджаныя на Расію, якая не дае ім столькі грошай, колькі ім хочацца, пачынаюць карыстацца недабразычлівым стаўленнем Захаду да Расіі, пачынаюць ствараць саюзы, заснаваныя на нейкіх міфічных эканамічных праектах, якія не маюць пад сабой рэальнага апірышча. «Насячы грошай і знікнуць». Тыповы прыклад – гэта ГУУАМ.

– А саюз Расіі і Беларусі?

– Саюз Расіі і Беларусі – гэта інтэграцыйная мадэль з удзелам Расіі, але, у цэлым, гэтая мадэль таксама нагадвае насосік. Іншая справа, што мы, аддаючы рэсурсы, атрымоўваем за гэта транзіт. І калі параўнаць сітуацыю з Украінай, якая ў нас крала, крадзе і будзе красці, дык у выніку мы аказваемся ў выйгрышы ў адносінах з Беларуссю, у стратэгічным выйгрышы. Але мы таксама не маем нармальнай стратэгіі ў адносінах да Беларусі – што нам трэба, якой Беларусь павінна быць. Ясна, што саюз з Расіяй – адзіная магчымасць дэмакратызацыі Беларусі, адзіная магчымасць паспяховага эканамічнага развіцця гэтай краіны. Але што мы робім для рэалізацыі гэтых магчымасцяў? Нічога. Любая лаянка Лукашэнкі ў адрас Расіі, на маю думку, і – справядлівая, пры ўсёй маёй нелюбові да гэтага персанажа.

– Што змяніць вайна ў Афганістане ў адносінах інтэграцыі постсавецкай прасторы?

– Вайна прывяла да таго, што Расія дапусціла стварэнне амерыканскай ваеннай інфраструктуры ў Сярэдняй Азіі. Але амерыканцы цяпер не маюць дастаткова рэсурсаў, каб падтрымоўваць моцную прысутнасць у СНД. Чаму Украіна раптам павярнулася тварам да Расіі, чаму з намі наогул сталі размаўляць? Да таму, што *NATO* паінфармавала паважаных калегаў-украінцаў: хлопцы, вашу карумпаваную бюракратыю мы ў пажаданых вам аб'ёмах болей карміць не здолеем. Пасля чаго пачаліся перамовы з Расіяй, украінцы прызналіся, што, так, крадуць у нас газ, і гэтак далей. Бяда для ўсёй постсавецкай прасторы ў тым, што ўплыў Захаду недастаткова для рэінтэграцыі гэтай прасторы без Расіі, а ў Расіі пакуль не хапае розуму для таго, каб правесці такую рэінтэграцыю. І постсавецкая прастора рызыкуе аказацца сукупнасцю ўскрайкаў, нікому па вялікім рахунку не патрэбных – ускрайнай Еўропы, ускрайнай Польшчы, ускрайнай ісламскага свету...

Либерализации не будет

Интервью председателя консультационного совета Института приватизации и менеджмента Павла Данейко НАШАЙ СВАБОДЗЕ

Фота Ул.ШЛАПАКА

— Лукашенко, вроде бы, согласился на приватизацию крупных предприятий и разрешает их, вроде бы, выкупать России?

— Нет, я никогда в это не поверю. Т.е. это приватизация нефтегазового комплекса и автотракторного комплекса, которые дают почти 50% валового продукта? Да это просто смерть всей его политической системе и его личной власти — отдать большую часть финансовых потоков под чей-то контроль. В этом случае уходят из-под контроля властей не только деньги государственного сектора, но и частного бизнеса, который обслуживает их. И получается, например, для того, чтобы купить МАЗы, я должен пойти не в администрацию президента, чтобы просить, а должен пойти к Дерипаско (российский бизнесмен, владелец АО «Сибирский Алюминий», претендует купить МАЗ)... и добиться, чтобы он их мне продал. Власть теряется. Частный бизнес, который на этих выборах пикнуть не мог, скажет: «Да зачем Лукашенко нам нужен? Бизнес наш от него не зависит, и мы сами можем решать, кто будет президент». Для Лукашенко это практически самоубийство. Кроме того, если белорусский частный бизнес станет свободным, появится интерес поддерживать бизнес, а теперь вся экономическая политика построена на том, что «поддерживает» производство. Выполняет какие-то социальные функции, которые позволяют делать иллюзию советской стабильности в стране. А теперь представь себе, что Дерипаско, например, покупает МАЗ. Сразу же половина персонала будет уволена. А тут вся политика построена на том, что никого, ниоткуда не увольняют. Поэтому он не продаст русским ни-че-го!! Я допускаю приватизацию года через три, но там будет другой покупатель, не русский. Формально это будут компании разных стран мира, а реально будет один покупатель всего этого. Один покупатель. Один хозяин в стране, т.е. он и будет.

— Теперешний? Какой тогда выход, если он будет скупать предприятия через подставные какие-то свои фирмы, ведь все останется по-прежнему?

— Конечно. Для того, чтобы либо самому поставить своего преемника, либо еще раз идти на очередной срок, но для этого ему нужно иметь гарантии, которые позволяют остаться. Реальная власть над большей частью экономики — это и есть гарантия.

— Львиная часть валового продукта нашей страны идет в Россию. Рекламные щиты с надписью «Покупайте белорусское» должны стоять на границах Беларуси в сторону России. Есть ли перспективы у этого бизнеса или нет?

— У белорусского частного бизнеса перспектива в России есть. Т.е. у тех, которые здесь производят, а там продают, а здесь почти ничего не продают. А у государственных промышленных предприятий шансов нет, потому что они не могут быть наравне с частными по уровню организации, агрессивности и умению использовать все факторы для получения дохода.

Например, складское хозяйство, самое сложное, где у нас меньше всего людей способных это сделать. Русский человек берет и покупает немца, англичанина за 8 тысяч долларов в месяц на год, чтоб он ему всё организовал, сделал это за 120-150 тысяч. И потом подготовил русского и ушел. Как ты себе представляешь такое в Беларуси?

— Я себе это не представляю, естественно.

— Это невозможно. То же самое: как ты себе представляешь эффективность фирмы, директор которой получает меньше, чем его дистрибьютер в России, который обеспечивает поставки и продажи из Беларуси. Он получает в три, четыре, пять раз больше, чем директор предприятия с десятками миллионов оборота в Беларуси. Весь персонал не мотивирован на высокую эффективность. Почему? Потому что люди идут на риск и изменения тогда, когда сильно рискуют, но и сильно выигрывают. У нас, сильно рискнув, можно только сильно проиграть. Если ты даже сделал правильный бизнес. Ну, выросла продажа в три раза. Что с этого получит наш директор, кроме благодарности, грамот, может быть, президент поставит его в пример кому-то? Но денег это не принесет. В случае неудачи, что с ним будет? В порошок сотрут. Значит, риск резко повышается. Приемлемыми оказываются очень незначительные улучшения. Серьезных действий никто предпринимать не собирается. Это на уровне стратегическом. На уровне оперативном — персонал весь мотивирован не на успех фирмы, а на успех дистибьютера. Т.е. белорусский госбизнес на сегодняшний день абсолютно беспомощен на российских рынках.

Любое наше белорусское предприятие имеет одни и те же проблемы. Поэтому если не поменять функциональную среду, то ничего не будет. Конкурентна только либеральная экономика. Но трудно представить себе создание либеральной экономики тоталитарным режимом, направленным против либералов. Если Пиночет имел успех или Южная Корея, так у них же диктатура была направлена против коммунистов, чтоб они не мешали либеральной экономике в стране. А как можно построить либеральную экономику, не допуская либералов к власти? Это невозможно, но, тем не менее, допустим, они попытаются. Но опять же это мало вероятно, потому что либеральная экономика резко лишает центральные органы власти влияния. Рушится логика всей теперешней политической системы.

Я думаю, что есть возможность либерализации, которая не затрагивает личную власть, контроль над финансовыми потоками. Ну, снизят количество лицензий, ну и черт с ними. Это лишь количество поборов. Например, получил ты лицензию на торговлю фармацевтической продукцией, куда ты пойдешь сразу же кланяться? Туда же. А вот менять так, чтобы не нужно было ходить туда просить, вот этого менять не будут. Большее количество лицензий или меньшее, зарегистрировался ты с таким темпом или с меньшим — значения не имеет. Я думаю, что бюрократия будет пытаться назад все вернуть.

Они могут провести либеральные реформы, которые не затрагивают самой сути власти. Чтобы бизнес ходил все время в администрацию и просил разрешения делать то-то и то-то. Если это остается, пожалуйста, можно легко регистрироваться. И есть еще один момент, который не изменится, – это контроль за судом со стороны администрации. Суд всегда будет принимать решение, которое скажут.

— Это экономический суд имеется в виду или другой?

— Любой. Нет в Беларуси суда, который самостоятельный. Вот эти два фактора не изменятся. Все остальное значения не имеет.

— А что это все остальное?

— Тут довольно-таки широкое поле. На развитии малого бизнеса это может серьезно сказаться и стимулировать его. Но не позволят малому бизнесу стать большим.

— Сейчас после террористических ударов говорят о серьезном кризисе на Западе. Россию это так же затрагивает. Они имеют очень большое влияние на нашу экономику. Если, например, упадет до 15 долларов за баррель нефть. Чем нам это может грозить?

— Для белорусской экономики международный кризис ничего не означает, потому что слишком маленькая внешняя торговля приходится на открытую экономику Беларуси. А проблема России, конечно же, будет существовать, потому что там наш основной капитал находится. Я думаю, что это может быть существенно для тех отраслей, которые обслуживают нефтяную промышленность. На остальные отрасли существенно не повлияет. Потому что у русских пока еще достаточно высокая потребительская активность, несмотря на падение цен на нефть, остальную часть роста обеспечивают сейчас другие отрасли, т.е. пищевая, легкая и т.д. Поэтому такого острого кризиса у нас в стране не будет. Кроме того, я думаю, что этот период спада на Западе не долгосрочный. Одни вернутся снова к экономическому росту. У других падение цен на нефть вызовет, скорее всего, активизацию другой промышленности и ускорение реформ. В России и в бывшем Советском Союзе, да и вообще во всем мире реформы идут тогда, когда плохо.

— То есть изменений не будет?

— Для белорусской ситуации выход может быть только в радикальном изменении. Все остальное — это просто различные способы поддержания болезни на уровне активности. Т.е. лечить можно двумя способами: либо его лечат радикально, либо терапевтически. Это вызывает кучу неудобств. Если это операция, известно, как себя чувствуешь во время её? Терапевтическая часть тоже требует много таблеток принимать, там еще процедуры какие-нибудь делаются. Время тратится, неудобства. А вот можно колоть обезболивающие или же наркотики — и все отлично, ты себя чувствуешь здоровым, веселым. Вот Беларусь ведь, пока ведут этим путем. Она все время как бы колет наркотики, проедает то, что было заработано, и сидит на присосе к российским ресурсам. Как только это исчезнет, то болезнь вылезет сразу. И эти все кризисы, которые пережили Украина и Россия и с неплатежами, и с трудностями на предприятиях, Беларусь всё равно ожидают. Белорусская политика – это откладывание кризис, на будущее.

— Но сейчас кризис есть?

— Пока нет. Мы только на пороге возможного кризиса. Массовой безработицы нет. Хлеб с маслом есть, социальная программа как-то выполняется, зарплата как-то выплачивается. Перебои, даже существенный рост задолженности — он для Беларуси незначительный, с точки зрения всей экономики.

— Сколь долго все это может тянуться?

— Все зависит от того, как долго будут предоставлять эту помощь русские.

— Только русские? Немцы сейчас собираются дать кредит.

— Ну и что? Это 150 миллионов марок или 70 миллионов долларов. Помощь россиян гораздо существеннее. Не 500 миллионов, по миллиарду долларов.

— Это дотации?

— Если ты, например, немец, то платишь за газ цену, которая колеблется около 90 долларов за тысячу кубометров, а Беларусь платит около 30. Другое дело, что своим предприятиям Беларусь продаёт по 70-90 *USD*.

— Тогда это прямые дотации, политически ангажированные. Ведь это прямой убыток России.

— Как сказать... Для российских потребителей цена ещё ниже и не убыточна, правда, те не всегда платят. Что лучше: продать по 30, чтобы заплатили, или продать по 60, чтобы не заплатили? Это мы не совсем верно считаем, что эта помощь Беларуси означает потери России, потому что, если они могли бы это получить, это были бы их потери. Но они здесь не могут продать по большой цене, поэтому они не теряют. Чтобы продавать по большой цене, строят газопроводы в Европу.

— А с Украиной что – то же самое?

— Когда позиция к Украине изменилась, что является одним из признаков того, что в России все-таки элита переходит от военно-имперского мышления к бизнес-национальному. Когда летом произошла реструктуризация украинских долгов, то она вдруг оказалась довольно мягкой. Раньше Россия занимала такую позицию: пусть они не платят, долг будет такой огромный, что мы вас задушим. Это было невыгодно, потому что деньги вообще не поступали. Сейчас принцип иной: платите столько, сколько можете, чтобы было выгодно двум сторонам. Т.е. они тоже пошли на нормальный принцип. Похоже, в России начинает действовать бизнес-национальный подход, который позволяет рационально общаться с Западом, который делает российскую политику более предсказуемой.

— Есть ли серьезное будущее у белорусского бизнеса или он будет развиваться вокруг наших границ?

— Будет белорусский бизнес, который делает свой бизнес на Украине, Польше, России. Там проще и понятнее. Он тоже может быть крупным, но он будет белорусским в смысле по квартире, дому, по ощущению, но российским, украинским, польским – по сфере деятельности.

— Сюда будут налоги свои отдавать?

— Работать будут здесь и налоги платить будут, а постепенно, поскольку они там начинают иметь большие продажи, то следующий завод они, например, поставят в России. Например, предприятие 80% своей продукции продаёт в России. Там возникает сеть, устойчивый покупатель. Когда они видят, что можно еще расширить в два раза продажу, поставить еще один завод, то они предпочитают поставить его уже в Смоленске, а не в Беларуси. И многие предприятия, которые здесь были запущены и уже работают, даже без расширения, они сейчас уже имеют планы перенести это производство туда. Ну с точки зрения белорусских властей все это мелкие предприятия. Там работают 100 человек, 50, 30. Им кажется, что все это ерунда. Но это есть основа, каркас будущих крупных предприятий. Из них вырастает реальный бизнес. Потому что есть разница между человеком, хозяином предприятия, которое он с нуля сделал, и человеком, директором завода, который получил этот завод от кого-то. Совершенно два разных уровня. И первые есть те люди, которые формируют экономику. Но их отсюда просят перебраться в другие места.

— То есть сейчас никаких иллюзий, что здесь что-то поменяется чисто экономически?

— Ну я же говорю, что может поменяться: может быть определенная либерализация, которая не мешает политической власти. Может быть, среднему и малому бизнесу работать будет легче. Но какой-то большой рост этого бизнеса будет невозможен в этой стране сейчас.

Беседовал
Павел АНТОНОВИЧ

ПРАЦА

Банкруцтва машынабудаўнічага заводу

Каля 300 рабочых Магілёўскага машынабудаўнічага заводу апынуліся бяз працы пасьля таго, як адміністрацыя заявіла пра банкруцтва прадпрыемства.

Заяву з просьбай прызнаць завод банкрутам накіравалі ў абласны гаспадарчы суд. Кіраўнікі прадпрыемства абгрунтоўваюць сваё рашэньне адсутнасьцю фінансаваньня і крэдытарскай запазычанасьцю 500 мільёнаў рублёў.

Найбольш пацярпелі з-за гэтага кроку працоўныя. Суд вынясе рашэньне пра банкруцтва толькі праз два месяцы, напрыканцы студзеня наступнага году. Рабочыя ня ведаюць, ці атрымаюць яны на працягу гэтак званага ахоўнага пэрыяду адпаведныя кампэнсацыі альбо заробкі. Паводле беларускага заканадаўства пасьля ліквідацыі прадпрыемства працоўным павінны выдаць кампэнсацыі ў памеры трохмесячнага заробку. Пакуль хоць бы атрымаць ужо зробленыя грошы, кажуць рабочыя.

Да гэтага часу ім ня выплацілі грошай нават за жнівень. І такія затрымкі суправаджалі іх увесь год.

Рабочыя распавядалі, як на прадпрыемстве зачынялі галоўную прахадную, каб ніхто не здагадаўся, што яны спажываюць энэргію, за якую ня плацяць, і працуюць на абсталяваньні, якое апісала падатковая інспэкцыя.

Цяпер на прадпрыемстве працуе часовы ўпраўляючы, які на працягу двух месяцаў мусіць вызначыць фінансавы стан і платаздольнасьць заводу. У выпадку, калі суд задаволіць заяву адміністрацыі, Магілёўскі машынабудаўнічы завод стане пятым прадпрыемствам Магілёва і 11-м у Магілёўскай вобласьці, якія збанкрутавалі сёлета.

Паводле зьвестак з апошняга паседжаньня гарвыканкаму, летась колькасьць стратных прадпрыемстваў гораду складала 25%, а сёлета яна дасягнула амаль 40%.

Аляксандар СЕРДЗЮКОЎ
Радыё «Свабода»

РЭФОРМЫ

Пэнсіянэры жывуць лепш за дзяцей

Пэнсіянэры, галоўныя прыхільнікі А.Лукашэнкі на прэзыдэнцкіх выбарах, — ня самая бедная частка грамадзтва.

Да такой высновы прыйшла місія Ўсясьветнага банку, якая завершыла працу ў Менску. Тыя, каго дзяржава лічыць найабязьдоленымі й дапамагае льготамі, насамрэч, як зазначыла на прэс-канфэрэнцыі кіраўніца місіі Галіна Сатырава, жывуць лепш за многіх беларускіх дзяцей — найперш зь няпоўных і шматдзетных сем'яў.

У гэтай сувязі місія Ўсясьветнага банку распрацавала праграму адраснай дапамогі, паводле якой у сфэры сацыяльнай абароны ў Беларусі мусіць усталявацца справядлівасьць і фінансавая празрыстасьць. Ажыцьцяўленьне праграмы распачнецца 1 студзеня наступнага году. Пакуль што беларуская ўлады пагадзіліся на экспэрымэнт у межах аднаго раёну — Асіповіцкага.

Радыё «Свабода»

Цяжкі лёс кожнага дваццаць пятага

3 снежня — Міжнародны дзень інвалідаў. Гэты дзень датычны кожнага 25-га грамадзяніна нашай краіны, бо колькасць людзей з псіхічнымі і фізічнымі недахопамі ў нас дасягае 420 тысяч чалавек. Гэта 4% беларусаў. На 22%, паводле словаў міністра працы і сацыяльнай абароны Антаніны Моравай, паболела іх за апошнія 8 гадоў.

Яшчэ зусім нядаўна гэтыя лічбы, асабліва па дзецяхінвалідах, па прызнанні чыноўнікаў з сістэмы сацыяльнай абароны, захоўваліся пад грыфам «сакрэтна». Для савецкай дзяржавы іхняя наяўнасць псавала ўсе файныя дэмаграфічныя паказальнікі і разбівала міф аб шчаслівым грамадстве. Адсюль і бярэ карані стаўленне да інвалідаў як да ізгояў. Адчуваючы сваю непаўнавартаснасць, і самі яны не дужа любяць паказвацца на людзях, бо з'яўленне сляпога ці чалавека на інваліднай калясцы ў грамадскім месцы і дагэтуль выклікае столькі залішняй увагі (абарочванні ці тыцканні пальцамі), якія ператвараюцца для «смельчака» ў пакуты.

Да той культуры грамадства, калі розных людзей мы пачнем ўспрымаць як роўных, мы яшчэ нават не наблізіліся. І не наблізімся ні на крок, пакуль навокал будуць панаваць фразы кшталту «немагчыма ператварыць увесь свет пад інвалідаў, таму хай яны падладжваюцца пад нас». Дзяржаўная палітыка адносна людзей, прызнаных медыка-рэабілітацыйнай экспертнай камісіяй інвалідамі, ад такіх прынцыпаў адыходзіць вельмі марудна і з цяжкасцю, а сацыяльнае забеспячэнне, узровень якога заўважна не змяніўся з савецкага часу, не дае неабходных чалавеку магчымасцяў, каб працягваць, як і да стану інваліднасці, весці сацыяльна актыўнае і паўнавартаснае жыццё.

Інваліды-калясачнікі, дарэчы, адзіныя, хто пачаў актыўна змагацца за грамадскую думку і свае сацыяльныя правы, гадамі не могуць выйсці з сваіх кватэр, бо ці то каляскі вытворчасці Мінскага мотавелазавода не прыладкаваныя да ліфтаў і лесвіцаў у дамах, ці то, наадварот, будаўнічыя нормы там не разлічаныя на такіх людзей. Тэатры, транспарт, крамы для іх таксама недаступныя. Калі нормы закона «Аб сацыяльнай абароне інвалідаў» ад 1991 года, дзе чорным па белым запісана, што «праектаванне і забудова населеных пунктаў, фармаванне жылых раёнаў, распрацоўка праектных рашэнняў, будаўніцтва і рэканструкцыя будынкаў.., а таксама распрацоўка транспартных сродкаў, у тым ліку індывідуальных,... без прыладкавання гэтых аб'ектаў і сродкаў для доступу і выкарыстоўвання інвалідамі не дапускаюцца», паціху, але выконваюцца, то з працэсам пераўладкавання з разлікам на інвалідаў ужо дзеючых аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры ўсё заўважна цяжэй. Звычайна пад інвалідаў рыхтуюць першыя паверхі шматпавярховых жылых дамоў: там і калідоры шырэйшыя, і да сметніцы не трэба падымацца на паўпралёта ўгару. Але ўжо на іншы паверх, напрыклад, да сваіх сяброў, такі чалавек не наведаецца, бо далей тэрыторыя на ягоную прысутнасць не разлічана. Тая ж сітуацыя з нядаўна адкрытай новай станцыяй метро «Магілёўскай», дзе ўпершыню за ўсю 17-гадовую гісторыю мінскага метрапалітэна быў зроблены адмысловы ліфт для інвалідаў. Паколькі больш ніводная з станцыяў такога ліфта не мае, застаецца толькі пакатацца і вярнуцца туды ж.

Вось такія недаробкі можна знайсці паўсюль. І нібыта іх і калясками інваліднымі дзяржава задарма забяспечвае, і аўтамабілямі «Таўрыя» за частку кошту, але тыя беларускія каляскі 35-кілаграмовай вагі супраць 6-кілаграмовых замежных у аніякае параўнанне не ідуць, а замест вельмі стратных у эксплуатацыі «Таўрыяў» за невялікія грошы можна пад інваліда пераўладкаваць любую іншую машыну.

У сляпых свае праблемы. Пераважная іх колькасць — інваліды з дзяцінства, а першы беларускі буквар для такіх дзетак з'явіўся толькі ў 2000 годзе. Кніжкі, надрукаваныя шрыфтам Брайля, у Беларусі пачалі выдаваць зусім нядаўна, таму дэфіцыту іх не паменела. Разам з тым для састарэлага чалавека ўжо і такі шрыфт не выратаванне, бо з узростам адчувальнасць пальцаў змяншаецца, і ім патрэбна толькі агучаная літаратура. А вырашэннем гэтай праблемы ніхто яшчэ не заняўся.

113 тысяч дзяцей па ўсёй краіне прызнаныя інвалідамі і асобамі з парушэннем псіхафізічнага развіцця. На першым месцы з прычынаў інваліднасці знаходзяцца захворванні нервовай сістэмы і псіхічныя. Пасля курса рэабілітацыі стан здароўя выпраўляецца толькі ў 4%.

Раней жылі такія дзеці ў інтэрнатах, а наконт іхняй адукацыі панавала думка, што малыя з глыбокімі парушэннямі развіцця ўвогуле навучанню не паддаюцца. Вопыт інтэграванага навучання ў замежных краінаў Беларусь пачала пераймаць толькі з 1995 года. У класе разам са звычайнымі дзецьмі вучацца на некалькі дзяцей-інвалідаў. Такія класы па колькасці навучэнцаў меншыя за звычайныя — каля 20 чалавек. Дзяцей-інвалідаў з лёгкімі парушэннямі развіцця (напрыклад, парушэнне маўлення) у такім класе можа быць 6 чалавек, а з глыбокімі — ужо толькі 3 чалавекі. На занятках, звязаных з дзейнасцю (урокі працы ці фізкультура), усе дзеці вучацца разам, а на такія ўрокі, як матэматыка ці чытанне, яны сыходзяць у іншы кабінет і вучацца па асобных падручніках. У такіх класах працуюць два настаўнікі — звычайны і настаўнік-дэфектолаг.

Калі эксперымент толькі пачынаўся, такі падыход да навучання дзяцей-інвалідаў меў шмат праціўнікаў. Супраць яго выказаліся амаль 97% настаўнікаў спецшколаў, больш паловы настаўнікаў масавых школаў. Спадзеў на лепшае мелі толькі бацькі дзяцей. Цяпер большасць былых праціўнікаў пераканалася ў эфектыўнасці інтэграванага навучання. Бацькі атрымалі магчымасць самастойна вызначаць, дзе іхняму дзіцяці будзе лепш навучацца — у інтэрнаце ці ў школе каля дома. Дзеці-інваліды могуць жыць у сваёй сям'і (у інтэрнаце яны і жылі, і вучыліся) і адаптавацца да грамадства, а ў астатніх дзяцей у такім асяроддзі выхоўваецца пачуццё міласэрнасці і дабрыні.

Летась у краіне налічвалася 3.030 класаў інтэграванага навучання, якія ахопліваюць толькі 16% усіх дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця.

Пенсія па інваліднасці дзецям з самай нізкай ступенню страты здароўя зараз складае толькі 17.125 тысяч рублёў, з самай высокай — 28.375 тысяч. Дапамога бацькам, што не працуюць, бо глядзяць за такім дзіцем, — каля 30 тысяч. Яшчэ 35 тысяч дзяржава выплачвае на малога да 3-гадовага ўзросту, і каля 15 тысяч — старэйшым за 3 гады. Як на такія грошы жыць і лячыць дзіця, не ведае нават самая эканомная маці.

Алена ЛАБАНАВА

Усіх прымусяць да «бязналу»

На працягу 2001-2002 гг. урад Беларусі мае намер перавесці на безнаяўны разлік усе пакупкі і гандлёвыя пагадненні коштам звыш 200 даляраў ЗША паміж фізічнымі асобамі. Пра гэта 30 лістапада, выступаючы ў Палаце прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі, паведаміў намеснік міністра эканомікі Мікалай Зайчанка.

Паводле яго слоў, гэта, у прыватнасці, прадугледжана праграмай мер па звязванні наяўных грошай насельніцтва, якая распрацоўваецца зараз Саветам міністраў. Як паведаміў Зайчанка, цяпер урад прыступіў да распрацоўкі механізму пераходу да аплаты за безнаяўны разлік пры набыцці фізічнымі асобамі аўтамабіляў, жылля і тавараў коштам, эквівалентным 200 далярам ЗША і вышэй, «шляхам залічэння сродкаў на ўкладныя рахункі грамадзян або праз каса-падсумоўваючы апарат, або непасрэдна на разліковы рахунак, калі атрымальнікам такіх сродкаў з'яўляецца індывідуальны прадпрымальнік». Паводле слоў Зайчанкі, міністэрства юстыцыі ўжо прыступіла да распрацоўкі заканадаўчага акту, які рэгламентуе гэты механізм.

Але Нацыянальны банк Беларусі не мае ніякага дачынення да распрацоўваемай праграмы захадаў па звязванні наяўных грошай насельніцтва. Пра гэта заявіў начальнік упраўлення інфармацыі галоўнага банка краіны Анатоль Драздоў. Паводле яго слоў, галоўны банк краіны не падтрымлівае такія дзеянні. У Нацбанку лічаць, што пераход на больш шырокае выкарыстанне грамадзянамі безнаяўных разлікаў павінен адбывацца, аднак без адміністрацыйных мер, эканамічным шляхам.

БелаПАН

ЭКСПРЭС

Прагнозы, пазыкі, разлікі

Еўра ва ўсёй прыгажосці

Як вядома, з 1 студзеня наступнага года Еўрасаюз уводзіць у абарачэнне еўра. Па дадзеных Еўрапейскага Цэнтрабанка, асноўнымі купюрамі будуць 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 еўра. На кожнай з іх з аднаго боку выяўлены вокны і дзверы, што маюць мэтай сімвалізаваць дух адчыненасці, з другога боку — масты як знак адзінства еўрапейскіх дзяржаваў. Збудаванні падабраны ў розных еўрапейскіх архітэктурных стылях — класічным, раманскім, гатычным, рэнесансе, барока, ракако, мадэрн. Што тычыцца колераў і памераў, пачынаючы з шэранькай самай маленькай банкноты ў 5 еўра — 120x62 мм, яны паступова павялічваюцца і змяняюць колер, адпаведна: чырвоны, сіні, ружовы, зялёны, жоўты, фіялетавы, апошняя мае памер 160x82 мм.

Фінансісты і ісламісты, яднайцеся!

Літаральна на днях Малайзія, Бахрэйн, Інданезія і Судан падпісалі дамову аб стварэнні ісламскага фінансавага рынку (*IFM*). Гэтыя краіны, большая частка насельніцтва якіх — ісламісты, ужо падрыхтаваны да фарміравання савета кіраўнікоў *IFM*. Чакаецца, што ўжо ў студзені 2002 года пройдзе ўстаноўчы сход савета, на якім будуць абумоўлены правілы дзеля ўдзельнікаў *IFM* ды сфарміраваны сакратарыят. Цяпер жа краінам-удзельніцам трэба выпрацаваць арганізацыйную структуру *IFM*, галоўнай мэтай якой дэкларавана развіццё дзелавых сувязяў. Мяркуецца, што ў хуткім часе да гэтай дамовы далучыцца султанат Брунэй. Адным з цікавых бакоў новай фінансавай арганізацыі ёсць тое, што ад яе удзельніц патрабуецца, каб іх дзейнасць адпавядала канонам шарыята, напрыклад, банкі і іншыя фінансавыя інстытуты не маюць права інвесціраваць грошы ў кампаніі, што атрымліваюць прыбытак ад гандлю тытунём і алкаголем.

Андрэй КАРПОВІЧ

Шагрэневая скура нашай эканомікі

Часопіс *The Economist* у нумары за 29 лістапада надрукаваў прагноз эканамічнага росту дзеля краінаў Усходняй Еўропы і былога СССР.

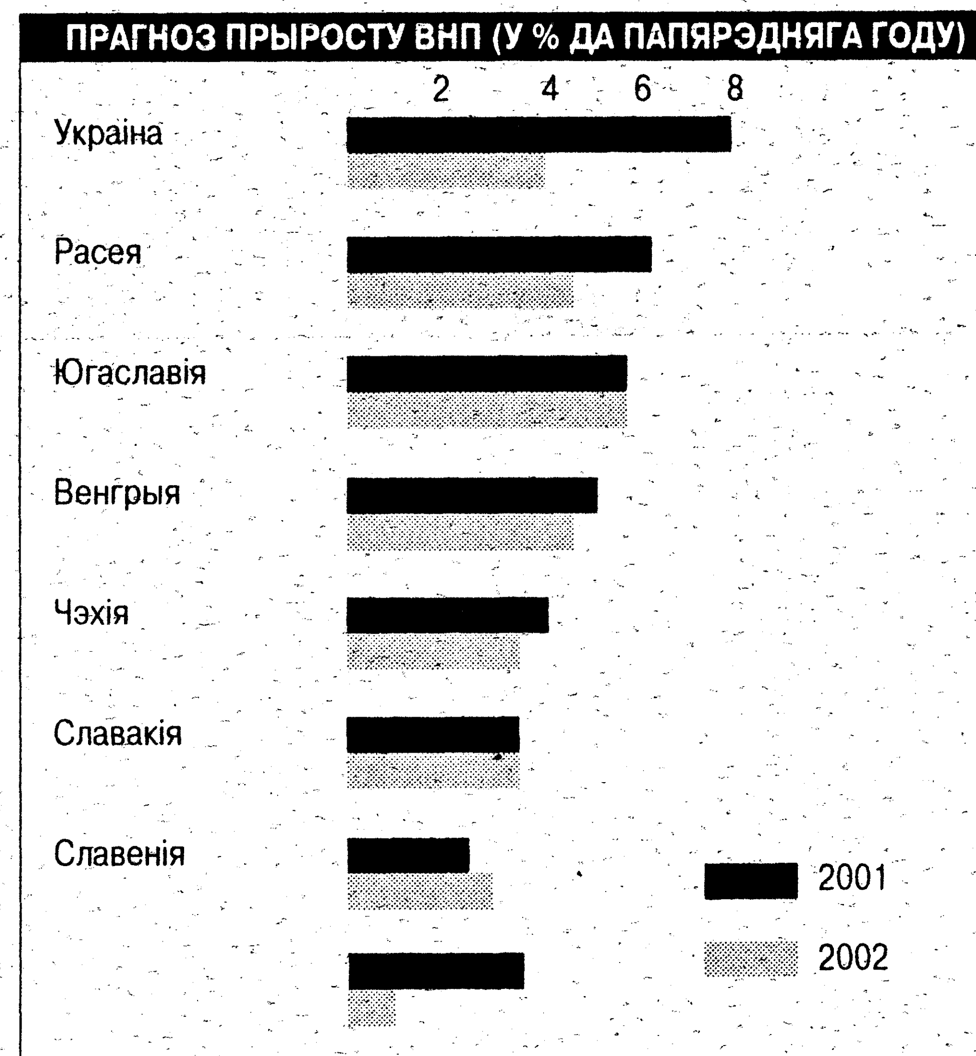
Відавочна, што высокія тэмпы, каторыя назіраліся летась, сёлета запаволіліся. Падобна, што гэтая тэндэнцыя захаваецца ў наступным годзе. Пра тое сведчаць папярэднія прагнозы Еўрапейскага банка рэканструкцыі і развіцця.

Краіны Цэнтральнай Еўропы і Прыбалтыка пацерпяць з-за сваёй далучанасці да сусветнага фінансавага рынку. Расія будзе пакутваць з-за ваганняў кошту сырой нафты.

Беларусь тыя спецыялісты не разглядаюць. Калі ўставіць прагноз для нашай краіны ў графік, відовішча атрымліваецца незайздроснае. Так, наша ізаляванасць у пэўнай ступені ратуе нас ад сусветных эканамічных катаклізмаў. Але гэты фактар аж занадта кампенсуецца эканамічнай палітыкай і поўнай залежнасцю ад расійскага рынку.

Здаецца, перспектывы не апраўдваюць той аптымістычны тон, якога трымаецца ўрад у сваіх абяцаннях.

Ю.Л.

Феномен Беларусі

Аналізуючы праграму дзеяньняў новага ўраду, просты дацэнт выяўляе генетычную няздольнасць беларусаў да арыфметычных падлікаў.

Палаяўся сусед са сваёй кабетай. Ды дзеля чаго? А дзеля пенсіяў. Яна крычыць: «Пенсію ўсім даюць!», а ён раве: «Затое пенсія малая!». Праз сценку добра чуваць. Стаў сабе думаць. Цікавая рэч, гэтая праблема падліку ў эканоміцы. Колькі розных вытанчаных палітычных вычварэнстваў накручана вакол яе. А праўды не відаць. У які ж спосаб поспехі падлічваць?

Грошы, здаецца, адзінка прыдатная, але няпэўная. То іх інфляцыя з дэвальвацыяй расцягнуць, то дэнамінацыя сцісне. Валавы нутраны прадукт толькі гучыць салідна, а што гэта такое — хіба што адзін дарослы на дзесяць тысячаў разумее. Той індэкс Нью-Йоркскай фондавай біржы калоціцца нібы ў трасцы: туды-сюды, туды-сюды. Нам ён не да толку. У нас дык і біржы гэткае няма.

Адзіны застаецца спосаб — лічыць, як нашыя дзяды лічылі. Вымяраць толькі тое, што рукамі можна памацаць і вачыма ўбачыць. То і будзе праўда.

Паколькі сацыялізм быў даўно, і пра яго памятаюць толькі гэткія, як ваш карэспандэнт, пенсіянеры, то і згадваць пра яго не будзем. Іншая рэч — цяжкія гады, што прыйшлі пасля таго, як «белавежскія зубры» забадалі Савецкі Саюз. Лютыя дэмакраты панавалі ў краіне. Заводы стаялі, і было дрэнна. Гэтую прыкрую сітуацыю адлюстроўвае слупочак № 1.

Наш народ-волат скінуў з сябе благіх кіраўнікоў і абраў каго трэба. Запанаваў парадак, надвор'е значна палепшылася, заводы былі запушчаныя, народ пачаў пладзіцца, як пчолы. Змяненні да лепшага абагульненыя ў слупочку № 2. Яны вельмі падабаліся большасці нашых людзей.

Таму адным восеньскім днём (там самым, калі большасць людзей завецца электаратам) яны пайшлі і закрэслілі, як самі кажуць, усіх, хто абяцаў зрабіць нам горай, а пакінулі каго трэба. І пайшло шчаслівае жыццё далей, як раней, як народ захацеў.

Але праўду кажуць, што ўлада каго хочаш сапсуе. Так і наш абраннічак, бач, у пер'е ўбраўся і забыўся на простых людзей. Во, у трэцім слупочку добра відаць, што надвор'е выразна сапсавалася. Пахмурных дзён сёлета было нават болей, чым за дэмакратамі. Жахлівы знак нашых будучых праблемаў чытач лёгка знойдзе ў слупочку № 3 — ён акуратна выдзелены.

Нехта скажа: той бяды!.. Ой, памыляецца! Рыхтуючы гэты артыкул, давялося вывучаць вялікія масівы дадзеных міністэрства статыстыкі.

Паводле разлікаў відавочна: пагаршэнне надвор'я выклікае праз два гады выразнае зніжэнне сэксуальнай актыўнасці з імавернасцю 88%.

У сваю чаргу, зніжэнне сэксуальнай актыўнасці з імавернасцю 89% выклікае праз чатыры гады спад актыўнасці прамысловай.

Адсюль, натуральна, вынікае: нашая нацыя, на жаль, генетычна не схільная да арыфметычных падлікаў. Зразумелымі робяцца і стратэгічныя пралікі новага ўраду ў выбары сродкаў актывізацыі эканамічнага росту.

Юзік ЛАБЭЦКІ

НЕКАТОРЫЯ ПАКАЗЧЫКІ (*КЛІМАТЫЧНЫЯ ДАДЗЕНЫЯ ПА МЕНСКУ)	1993	СЯРЭДНЯЯ ЗА 1994-2000	2001, ПРАГНОЗ
	1	2	3
Сярэднегадавая тэмпература, С*	5,8	6,7	7,3
Ападкі, мм/год	725	686	**735**
Сонечных гадзінаў за год	1771	1831	1723
Колькасць шлюбаў (*за папярэдні год*)	82326	73236	62485
Нарадзілася дзяцей	117384	96634	93226
Колькасць занятых у эканоміцы, тыс.чал.	4827,7	4449,3	4440
Вытворчасць электрычнасці, млрд.кВт/гадз	33,4	26,0	24,7
Першасная перапрацоўка нафты, тыс.т	14173	12377	13,1
Вытворчасць: грузавікоў, тыс. адз.	30,8	14,1	16
Трактароў, тыс. адз.	82,4	28,8	22,6
Цэменту, тыс.т	1908	1706	1640

Их коснулся «СМЕРШ»

С послевоенным партизанским сопротивлением в Беларуси НКВД СССР боролось семь лет

При жизни Сталина репрессии не прекращались ни на один день. Иными словами, каждый день чья-то судьба ломала карательная машина государства. Самым массовым видом советских репрессий послевоенного периода стало интернирование. Интернированию подверглись большинство советских граждан, задержанных в 1944-1945 годах органами контрразведки «СМЕРШ» Наркомата обороны СССР, а также внутренними войсками НКВД.

В соответствии с приказами по НКВД от 6 февраля 1945 года, военнослужащие германской армии, сотрудники различных военных органов подлежали отправке в лагеря для военнопленных, члены различных вражеских организаций, а также руководители местной администрации и антисоветские деятели — в лагеря для интернированных НКВД СССР, а советские граждане — в так называемые спецлагеря НКВД (с 20 февраля 1945 года – проверочно-фильтрационные лагеря).

После перехвата «СМЕРШем» радиограммы руководства Армии Крайовой о ее роспуске и оставлении законспирированных штабов и радиостанций была издана директива НКВД от 6 февраля 1945 года за подписью Берия. Знаменателен третий пункт директивы:

«3. Всех легализуемых участников белопольского националистического подполья направлять для проверки на фильтрационные пункты, которые вам необходимо создать по договоренности с командованием Войска Польского под видом запасных полков».

Под легализацией подразумевалась, по-видимому, явка и сдача оружия по призыву польских властей, обещавших безопасность тем, кто добровольно выйдет из леса.

В конце войны в задачи «СМЕРШ» вошла и проверка многомиллионной «армии» советских граждан, возвращавшихся из плена. Английские и американские разведслужбы, стремясь скрупулезно выполнить свои обязательства перед союзником (об обязательном возвращении граждан в страну проживания), участвовали порой в варварских репатриациях. Многие из двух миллионов советских граждан, которых они, часто против воли этих людей, вернули на родину, просто сменили гитлеровские концлагеря на советские. Как завуалировано признавала даже советская официальная история, «СМЕРШ» «с недоверием» относился к более чем миллиону советских военнопленных, переживших ужасы немецких лагерей. Почти все рассматривались как дезертиры.

В лагерях для военнопленных «СМЕРШ» быстро организовал «внутренний круг» агентов и информаторов во главе с «комиссарами». Информаторы составляли «черные списки» тех, кто не желал репатриироваться, сообщали о планируемых побегах. Иногда этих действительных или мнимых пособников «СМЕРШа» убивали.

Следующим шагом «СМЕРШ» и НКВД в работе с пленными, после отбора, был прием репатриантов в СССР. Однако многие пленные расставались с жизнью, едва ступив на контролируемую советскими войсками землю. Из уцелевших большинство проходили через изощренную систему допросов и издевательств. Все их пожитки конфисковывали и уничтожали; мужчин, женщин и детей сразу же отделяли друг от друга для последующей отправки в разные лагеря.

Для приема репатриантов советская администрация выделила в Германии бывшие лагеря «восточных рабочих» и другие сборные пункты, в большинстве своем обнесенные проволокой и охраняемые. В 1942-1943 годах были организованы первые проверочно-фильтрационные лагеря (спецлагеря), куда «СМЕРШ» направлял всех без исключения советских военнослужащих, бежавших из плена либо освобожденных Красной Армией. Они круглосуточно находились в исключительном распоряжении следователей «СМЕРШ», и после долгих месяцев проверки их направляли в лагеря по суду или во внесудебном порядке. Многих приговаривали к смертной казни.

Проверка находящихся в специальных лагерях военнослужащих Красной Армии проводилась отделами контрразведки «СМЕРШ» при спецлагерях Народного комиссариата внутренних дел Советского Союза. Проверочно-фильтрационные лагеря на территории Беларуси закрыли в 1947 году, после того как были профильтрованы миллионы советских военнопленных.

Всего из ранее оккупированных районов в 1943-1947 годах было репатриировано около 5,5 миллиона советских граждан. Из них: 20% — расстреляны или осуждены на 25 лет лагерей, 15-20% — осуждены на 5-10 лет лагерей; 10% — высланы в отдаленные районы Сибири не менее чем на 6 лет; 15% — посланы на принудительные работы в Донбасс, Кузбасс и другие районы, разрушенные немцами. Вернуться домой им разрешалось лишь по истечении срока работ. Лишь 15-20% получили разрешение вернуться в родные места.

На территории Беларуси действовали и силы, подчинявшиеся польскому правительству в Лондоне. 20 июля 1944 г. штаб войск НКВД по охране тыла 3-го Белорусского фронта издал приказ о задержании лиц, принадлежащих к вооруженным формированиям эмигрантского правительства. В этом приказе воплотился опыт операции, проведенной 2-3 днями раньше, когда были окружены и захвачены бойцы объединенной группировки Виленского и Новогрудского округов Армии Крайовой, активно участвовавшие вместе с войсками 3-го Белорусского Фронта в освобождении от немцев Вильно. Они были разоружены и под конвоем 86-го пограничного полка препровождены в местечко Медники, а затем отправлены в глубь СССР. Отметим, что подразделения 86-го полка открывали огонь на поражение при попытках побега.

Директива штаба войск НКВД по охране тыла фронта предусматривала не только уничтожение формирований АК огнем, но и создание агентуры, на которую возлагалась задача разложения подпольных отрядов изнутри. На агентурную сеть обращалось особое внимание, поскольку многие операции по ликвидации отрядов Армии Крайовой срывались именно из-за недостаточного знания обстановки.

Группы АК, используя приобретенный в 1940-1944 годах опыт партизанской войны против немцев, противодействовали мероприятиям по установлению советской власти в Брестской, Барановичской и Молодечненской областях.

В начале февраля 1945 г. тремя полками незадолго до этого сформированной 58-й стрелковой дивизии НКВД были окружены и разгромлены отряды Геруса и Василевского, базировавшиеся в Новогрудском и Дятловском районах Барановичской области. В результате этой операции 34 участника этих отрядов были убиты, 109 — посажены в тюрьму.

Летом 1945 г. внутренние войска НКВД продолжали активные боевые действия против отрядов Сопротивления. Только части 64-й дивизии в этот период провели более 25 операций, правда, не всегда успешных. Однако и руководство подполья понимало невозможность продолжения широкомасштабной партизанской деятельности — как из-за предельной усталости населения от войны и понесенных в предшествующие годы огромных людских потерь, так и из-за массового террора со стороны войск НКВД.

В 1944-1946 годах в антисоветские партизаны совершили в Беларуси, по данным НКВД, 2.384 диверсии и террористических акта, в результате которых погибло 1.032 человек. Ответные меры НКВД были жесткими. За этот же срок в республике было проведено 4.596 операций, направленных против украинского, польского и белорусского подполья. При этом, только в 1946 году было убито 3.766 человек и арестовано 19.050 человек.

С 15 января по 20 февраля 1945 года в Брестской и Пинской областях проводилась т.н. чекистско-войсковая операция «*по ликвидации контрреволюционного повстанческого подполья, бандгрупп местного формирования, а также ликвидации банд УПА*». Было окружено 839 населенных пунктов, обыскано 48.799 дворов, проверено 165.137 человек, прочесано 12 тысяч кв. км. лесов и болот. В результате было разгромлено 33 вооруженных отряда. Убито 98 и арестовано 3.808 человек, 55 человек сдались. С августа 1945 по январь 1946 года в Беларуси внутренние войска провели 2.580 боевых операций, в ходе которых было захвачено тысяча восемьсот партизан.

В 1947 году военнослужащими 287 стрелкового полка было захвачено и уничтожено 475 человек, изъято пятьсот три единицы огнестрельного оружия. Летом 1949 г. подразделения полка принимали участие в ликвидации отряда «Волка», в сентябре 1951 г. участвовали в чекистско-войсковой карательной операции в «Большом Козянском лесу» Видзевского района Полоцкой области, в ходе которой было захвачено 32 участника сопротивления, в феврале 1952 года ликвидировали отряд «Сикоры» в Пинской области.

С 1951 года подразделения внутренних войск Белоруссии принимали участие в проведении карательных акций по выселению части населения с территории Западной Белоруссии. Первая послевоенная операция по выселению проводилась с 2 июня по 2 августа 1951 года. За этот период в Иркутскую область было выселено 1.024 семей, а их имущество конфисковано. В апреле 1952 года было произведено второе массовое выселение «врагов народа» — 5.000 человек были отправлены по этапу на спецпоселение.

По мере освобождения Беларуси от немецко-фашистских захватчиков на ее территории наряду с восстановлением органов государственной власти и управления начали создаваться исправительно-трудовые учреждения (ИТУ). В течение 1944 года на территории республики было образовано еще 6 колоний: ИТК-3 в Минске с лимитом наполнения 1.200 осужденных; ИТК-4 в местечке Хотеничи Витебской области на 200 осужденных; ИТК-5 в Витебске на 500 осужденных; ИТК-6 в Орше на 400 осужденных; ИТК-7 в Могилеве на 100 осужденных; ИТК-8 на станции Новосады Минской области с лимитом наполнения 300 человек. Кроме того, в Орше был создан пересыльный пункт (позднее — пересыльная тюрьма) с лимитом наполнения 1.500 человек.

На освобожденной территории республики шло и восстановление тюрем. 22 марта 1944 года приказом НКВД БССР были объявлены штаты этих учреждений в УНКВД Минской, Могилевской, Витебской, Гомельской и Полесской областей, присвоены номера с первого по десятый. 18 июля того же года были объявлены штаты тюрем западных областей Беларуси, определены места их дислокации и нумерация. Так, тюрьмы № 11-17 дислоцировались на территории Барановичской области, № 18-22 — Белостокской, № 23-25 — Брестской, № 26-28 — Вилейской, № 29-31 — Пинской.

К концу 1944 года на территории Беларуси была организована 31 тюрьма с лимитом наполнения 12.027 человек.

Игорь КУЗНЕЦОВ

Галандскі рок-гурт і мінскія неафашысты

Музыканты маладога галандскага рок-гурта «Third Stone» («Трэці камень») выказалі неразумменне і абурэнне неафашысцкімі выхадкамі на рок-канцэрце ў мінскім клубе «Рэактар». Пра гэта яны заявілі на прэс-канферэнцыі, якая адбылася 29 лістапада.

На канцэрце-прэзентацыі альбома *Hard life – heavy music*, які адбыўся 22 лістапада, прысутнічалі каля 20 скінхэдаў, якія вялі сябе агрэсіўна, а некаторыя падчас выступлення рок-гурта з Оршы *Apraxia* выкрыквалі фашысцкія прывітанні. Шасцёра маладых галандскіх музыкантаў здзівіліся, чаму астатнія ўдзельнікі канцэрта, якіх было ў некалькі разоў больш за «скінаў», не заклікалі іх да парадку. «У нас пасля выкрыкаў «зіг хайль!» і ўскінутых у фашысцкім прывітанні рук яны б пайшлі ў турму. А тут яны пайшлі па дамах», — сказалі музыканты. Іх дзівіла, што гэта адбываецца ў краіне, дзе столькі людзей загінулі падчас Другой сусветнай вайны. «Гэтых хлопцаў на два тыдні трэба заперці ў музей Вялікай Айчыннай вайны і паглядзець, з якімі ідэямі яны адтуль выйдуць», — пажартаваў адзін з музыкантаў, наведаўшы напярэдадні гэты музей.

Аднак у Беларусі, нягледзячы на непрыемны эпізод са «скінамі», паводле словаў музыкантаў, яны сустрэлі мноства добрых людзей і выдатны прыём. Канцэрты гурта, акрамя Мінска, адбыліся ў Гомелі, Оршы, Віцебску. Да гурта была праяўлена непадробная цікавасць. Слухачы выстройваліся ў чаргу за атрыманнем аўтографаў і фатаграфій. Музыканты маюць намер у бліжэйшай будучыні яшчэ раз прыехаць у Беларусь.

На пытанне аднаго з журналістаў, як яны адчувалі сябе ў краіне, дзе адсутнічае свабода, галандскія музыканты сказалі, што, размаўляючы са студэнтамі і слухачамі, яны не адчувалі, што гавораць з несвабоднымі людзьмі. На думку музыкантаў, Беларусь «спазняецца» на адно пакаленне. Маладыя беларусы, студэнты, з якімі рок-музыканты сустракаліся, з'яўляюцца адкрытымі, шырока і свабодна разважаюць. «Наступнае пакаленне будзе ўжо як галандцы», — пажартавалі музыканты. Тое ж самае можна сказаць і пра беларускія рок-гурты, якія схільныя да тых жа уплываў, што і еўрапейскія музыканты. Адзінае адрозненне — кампазіцыі выконваюцца ў асноўным на нацыянальнай мове, у той час як у Галандыі рок перайшоў у асноўным на англійскую.

Генадзь БАРБАРЫЧ

Хто сядзіць у інтэрнэце?

На Трэцім беларускім інтэрнэт-форуме, што праходзіў у Мінску з 29 лістапада па 1 снежня, былі прадстаўленыя вынікі онлайнавага апытання, праведзенага ў лістападзе сярод карыстальнікаў Байнета. Першае такое анкетаванне ладзілася сёлета ў лютым. На іхнай аснове досыць яскрава вымалёўваецца партрэт тыповага інтэрнэтчыка. Гэта сталічны хлопец-студэнт з хатнім кампутарам, заробка яму хапае толькі на харчаванне, аднак штодзённыя «вылазкі» ў Сеціва (можа, эканомячы на ежы) ён аплачвае самастойна. Ён ведае ангельскую мову, ягоная вучоба ці праца звязаныя з кампутарамі і сувяззю, таму і ў Сеціве яго больш за ўсё цікавіць звязаная з гэтым інфармацыя. Гэта вобраз прыкладна кожнага трэцяга інтэрнэтчыка.

За мінулы з лютага час гэты партрэт істотна не змяніўся. Заўважна, што фінансавае становішча сярэдняга аматара баўлення часу ў Сеціве пагоршылася, бо яшчэ ў лютым за свой месячны заробак ён мог сабе дазволіць прыкупіць, акрамя ежы, яшчэ і адзення. Аднак пакрыху набірае моц праслойка інтэрнэтчыкаў, у якіх няма ніякіх фінансавых цяжкасцяў – прырост на 8%. І такіх карыстальнікаў у Сеціве ўжо 15%.

Кожны трэці карыстальнік інтэрнэта ў веку з 21 да 30 год, кожны чацвёрты – з 19 да 21 года. На змену маладзейшым у інтэрнэт прыходзяць старэйшыя, пераважна служачыя і спецыялісты, каму Сеціва неабходнае як інструмент працы.

Алена ЛАБАНАВА

Студэнт, прагны да кнігаў

У штаце Канектыкут паліцыя Ельскага універсітэта арыштавала студэнта Бенджаміна Джонсана, які выкраў з універсітэцкай бібліятэкі купу рэдкіх манускрыптаў і кніг на агульную суму болей за 43 мільёны даляраў. Здабычай Джонсана, які ўсяго год таму ўладкаваўся працаваць ва універсітэцкім сховішчы рэдкай кнігі, сталі арыгіналы пісьмаў Джорджа Вашынгтона, Бенджаміна Франкліна, Ісака Н'ютона, прыжыццёвыя выданні Твэна, Дыкенса, Мэлвіла, Сэлінджэра. Відавочна, не разумеючы рэальнай гістарычнай каштоўнасці накрадзенага, Джонсан выразаў з пісьмаў кавалкі паперы з подпісамі прэзідэнтаў і прапаноўваў іх калекцыянерам. Адзін з іх і паведаміў пра падазронага маладога гандляра рарытэтамі ў паліцыю. У выніку вобшуку інтэрната, дзе жыў Джонсан, былі знойдзеныя пашкоджаныя манускрыпты XVIII і XIX стагоддзяў і кнігі. Студэнта абвінавацілі ў наўмысным пашкоджанні гістарычных дакументаў і выпусцілі да суду пад заклад у 50 тысячаў даляраў. Дарэчы, грошы на заклад былі здабыткам ад продажу скрадзеных дакументаў.

Вера БЫЛІЧ

ТЭНДЭНЦЫІ

Аперацыя супраць парнаграфіі

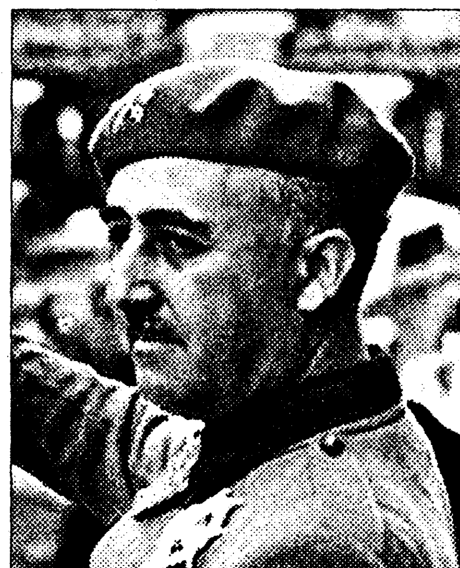
Супрацоўнікі праваахоўных органаў 19 краінаў прынялі ўдзел у скаардынаванай аперацыі па барацьбе з распаўсюджвальнікамі дзіцячай парнаграфіі ў інтэрнэце. У Англіі былі арыштаваныя 9 чалавек, а іхнія кампутары канфіскаваныя, а яшчэ 120 чалавек абвешчаныя ў міжнародны вышук. Кіраўнікі расследавання паведамілі, што на многіх карцінках былі жахлівыя сцэны з гвалтам над зусім маленькімі дзецьмі. Аперацыі папярэднічала расследаванне тэрмінам у дзесяць месяцаў, якое дазволіла высветліць, што людзі, якія абменьваюцца, пастаўляюць і праглядаюць гэтыя порнаматэрыялы часта добра адукаваныя і заможныя. Кіравала аперацыяй *National Crime Squad*. Гэтае падраздзяленне было створана ў Вялікабрытаніі ў 1998 годзе для барацьбы з міжнароднай арганізаванай злачыннасцю, гандлем наркотыкамі і людзьмі, вырабам фальшывых дакументаў і грошай, нелегальнымі гандлёвымі пагадненнямі са зброяй. Яны правялі маніторынг 33 інтэрнэт-выданняў за 16 дзён і знайшлі, што за гэты час 60.000 порнакарцінак былі загружаныя ў «сусветнае павуціннe» і прададзеныя. На нарадзе Інтэрпола ў Ліёне праваахоўным органам 19 краінаў перадалі дадзеныя пра 130 падазраваных і копіі порнапрадукцыі. У лік гэтых краінаў уваходзяць Вялікабрытанія, Аўстралія, Канада, Францыя, Германія, Ізраіль, Італія, Японія, Карэя, Нідэрланды, Новая Зеландыя, Партугалія, Расія, Іспанія, Швецыя, Тайвань, Турцыя, ЗША. Будуць таксама апублікаваныя для шырокага ведама імёны педафілаў, якім удалося пазбегнуць арышту.

NewYork Times

Сталін, Франка і шпіён

Лонданская газета *The Times* апублікавала матэрыял пра тое, што самы вядомы двайны агент часоў «халоднай вайны» Філбі быў напачатку сваёй кар'еры наняты Сталіным для забойства генерала Францыска Франка ў часе грамадзянскай вайны ў Іспаніі (1936–1939). Газета сцвярджае, што, згодна з нядаўна адкрытым архівам брытанскай выведнай службы M15, менавіта Філбі быў тым чалавекам, які атрымаў у 1937 годзе заданне Масквы знішчыць Франка. Тады Філбі пад выглядам карэспандэнта газеты *The Times* асвятляў падзеі грамадзянскай вайны паміж рэспубліканцамі і путчыстамі. Аднак план забойства быў адхілены пасля таго, як знік адзін з кіраўнікоў Філбі, раптоўна адкліканы з Іспаніі ў Маскву. Адпаведна з дакументам M15, гэты план быў распрацаваны Мікалаем Яжовым, тагачасным кіраўніком НКВД і адным з самых жорсткіх выканаўцаў бальшавіцкага тэрору ў СССР. План быў ухвалены Сталіным асабіста.

Іосіф Сталін

Францыска Франка

Кім Філбі

Існуе падазрэнне, што двайны агент Філбі быў завербаваны савецкімі спецслужбамі ў 30-х гадах, калі ён пражываў у Вене. Пасля вяртання ў Англію Філбі пачаў актыўна праяўляць сябе, што было неабходна, каб патрапіць у брытанскую службу разведкі. Неўзабаве Філбі паехаў у Іспанію ў якасці ўласнага карэспандэнта газеты, абраўшы адпаведна яжоўскаму плану бок путчыстаў. Філбі ідэальна падыходзіў для выканання гэтага забойства. Непрадбачаныя і не зусім ясныя да сёння абставіны не далі яму здзейсніцца. Больш за тое, генерал Франко ўзнагародзіў Філбі ордэнам Чырвонага крыжа за ваенныя заслугі пасля выпадковага ранення асколкам рэспубліканскага снарада.

Філбі аказаўся самым вядомым шпіёнам у гісторыі КДБ. У 1940 годзе яму ўдалося паступіць у Брытанскую Сакрэтную Службу (*SIS*), дзе ён дасягнуў пасады кіраўніка антысавецкага аддзела. У адзін з момантаў яго надзвычай паспяховай кар'еры Лондан зрабіў яго сваім сувязным з ЦРУ ў Вашынгтоне, дзякуючы чаму ён меў доступ да сакрэтных дакументаў дзвюх буйнейшых выведслужбаў Захаду. Усе аперацыі, скаардынаваныя між ЦРУ і брытанскай *SIS*, былі вядомыя Маскве непасрэдна з першых рук. Брытанская контрвыведка не злолела раскрыць яго, пакуль ён сам не ўцёк у СССР.

Іван ДАНЧАК

Алкаголь і рост нараджальнасці

У Даніі завершылася маштабнае даследаванне маладых маці, якое праводзіў Каралеўскі каледж акушэраў і гінеколагаў. За чатыры гады былі апытаныя каля 40 тысяч жанчын з мэтаю высветліць, якую ролю мела спажыванне спіртовых напояў для зачацця іхных дзяцей. Інакш кажучы, дактары высвятлялі, ці пілі дацкія жанчыны незадоўга да інтымнага акту, у выніку якога з'явіліся новыя грамадзяне краіны.

У працэсе даследавання выявілася шмат цікавага. Шмат жанчын (15% апытаных) пры ўсім жаданні, не маглі зацяжарыць на працягу году, а то і двух-трох. Алкаголь тут, здаецца, іграе пэўную ролю, бо сярод датчанак, якія не п'юць, цяжкасці з зачаццем адчувалі 18%, сярод тых, хто п'е шмат, — 22%, а сярод жанчых, якія п'юць «не надта многа» – усяго 12%. Астатнія рабіліся патэнцыйнымі маці ўжо праз два месяцы пасля ўзнікнення гэтакага станоўчага жадання. Прычым 79% жанчын, якія нарадзілі паспяхова, заявілі, што перад зачаццем рэгулярна спажывалі спіртовыя напоі, 12% зусім адмаўлялі факт спажывання, а 1% жанчын шчыра прызналіся, што пілі шмат. У дацкім разуменні «рэгулярна» — азначае 7 порцыяў алкаголю на тыдзень, а «шмат» – болей за 14. Пад порцыямі ва ўсім цывілізаваным свеце разумеюць стандартную рэстаранную дозу – куфаль піва, 150 грамаў віна, 50 грамаў больш моцных напояў.

Адзін з кіраўнікоў даследавання доктар Пітэр Боўэн-Сімпкін звязвае станоўчы ўплыў алкаголю на дзетанараджальнасць з гармонамі і раіць усім сваім пацыенткам перад начнымі сустрэчамі з мужам выпіваць крыху віна, па-першае, каб адчуваць сябе больш раскавана, па-другое, каб дазволіць мозгу выдзеліць лішак гармонаў, якія садзейнічаюць авуляцыі.

Кіраўніца ўсяго праекту доктарка Мэт Джухл болей асцярожная. Яна не заклікае ўсіх жанчын напівацца перад «гэтым», але лічыць, што нават празмернае па заходніх мерках спажыванне алкаголю жанчынамі ніяк не адбіваецца на зачацці. Наадварот, рызыка надоўга застацца без нашчадкаў нашмат вышэй у прынцыповых цвярозніц. Бо звычайна яны не п'юць у сувязі з пэўнымі прычынамі – напрыклад, з-за слабасці агульнай канстытуцыі, схільнасці да некаторых хваробаў ці другіх праблемаў са здароўем, якія ўплываюць на рэпрадуктыўную здольнасць.

Наагул пры зачацці пэўную ролю адыгрывае мноства пабочных фактараў – ад узросту і колькасці папярэдніх цяжарнасцяў да лішка вагі цела, настрою і шкодных звычак (паленне, прыкладам, рэзка змяншае працэнт удачных зачаццяў). Затое ў момант зачацця на будучы плод ніяк не ўплывае прысутнасць алкаголю ў арганізме – бо выспелая яйцаклетка ніяк не злучана з крывяноснай сістэмай сваёй гаспадыні. І гэта цалкам абвяргае папулярную думку, што цяжарнасць і алкаголь несумяшчальныя, як агонь і вада, а пасля п'янага зачацця дзеці выходзяць не надта здаровыя і ладныя.

Аднак, дацкае даследаванне ўсё ж даволі аднабаковае. Па-першае, гінеколагі не пацікавіліся, ці многа пілі жанчыны ў перыяд цяжарнасці. Па-другое, даследаванне зусім не закранула мужчын – таксама непасрэдных удзельнікаў «вытворчасці» наступнага пакалення. Колькі выпівалі дацкія мужчыны ў доўгачаканы дзень апладнення, так і застаецца таямніцай. Застаецца гадаць, ці трымаліся яны традыцыйных інструкцыяў, адпаведна з якімі мужчыне неабходна спыніць спажыванне ўсялякага алкаголю і паленне прыкладна за месяц да пачатку запланаванай цяжарнасці сваёй сяброўкі. Калі ўлічыць, што шмат якім датчанкам прыходзілася па году чакаць паспяховага апладнення, дык долі іхных мужоў (пазбаўленых на такі тэрмін тытуню і гарэлкі) не пазайздросціш.

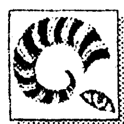
Аднак неабходна заўважыць, што яшчэ ніводнае навуковае даследаванне не знайшло доказаў добрага ўздзеяння алкаголю на цяжарных. Так што назапашаныя людзьмі за тысячу гадоў назіранні пакуль неаспрэчныя. Можа, бяды ад пляшкі віна і не будзе, але і дабром яно не абернецца — лепш не рызыкаваць.

BBC

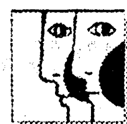
Астрологический прогноз

от Вероники Кудрявцевой на 3 – 9 декабря

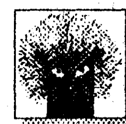
Астропрогноз отражает общий природный социально-психологический фон наподобие прогноза погоды. Индивидуальное прогнозирование строится на точных данных: учитываются день, месяц, год, место и время рождения человека.

ОВЕН. Подготовка к дальней поездке проходит в напряженном ритме, а уж если есть планы уехать навсегда, то стоит крепко подумать, решить вопросы с долгами. Кому-то хотелось бы поставить точку в тяжбе с государственными структурами или служащими, но процесс затягивается. Хороший адвокат или заступник – половина успеха. Пятница и суббота могут пройти в «полетах во сне и наяву» от радости общения и флирта.

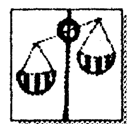

ТЕЛЕЦ. Разборки с друзьями носят сомнительный и запутанный характер. Возможно, вам придется подыскивать себе компанию поприличнее, иначе можно остаться без рубля в кармане. Жизнь насыщена драматическими поворотами. Любовь и слезы – два в одном. Однако в пятницу и субботу вы обнаруживаете, что хватает сил не только на преодоление трудностей, но и на интригу в любви. Ревность творит чудеса.

БЛИЗНЕЦЫ. Ориентиры теряются, и многое кажется бессмысленным. А тут еще и жизненно важные вопросы становятся ребром. Вероятно, кто-то готов пойти на конфликт, но решить свои профессиональные задачи. Однако учтите, что, скорее, вам придется чуть позже уволиться. В конце рабочей недели в лагере сочувствующих и поддерживающих вас пополнение. И есть шанс найти отличный компромисс.

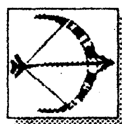

РАК. Берегите силы, здоровье, кто-то слишком углубился в служебные обязанности. Вероятно, появится желание вырваться из замкнутого круга повседневных дел, задумать нечто глобальное. Хотя ваши желания пока четко не оформлены, к пятнице могут обозначиться варианты. В конце рабочей недели намечается веселое мероприятие, во время которого вы сможете кое-что решить и восстановить гармонию в отношениях.

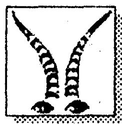

ЛЕВ. Вы просто горите огнем желаний, играете драматическую пьесу. Постарайтесь, чтобы вы сами для себя не выстроили ловушку и не взрастили соперника. К любимому человеку и собственным детям требования непомерны. Ближе к выходным супруг или партнер готов к романтической поездке и к дебатам в суде. В пятницу и субботу или вы кого-то сведете с ума, или вас вдохновят на творческие полеты.

ДЕВА. Более всего вас беспокоят растущие, как ком, внутренние проблемы. Очень сложно разобраться, кто прав, а кто виноват. Но к пятнице и субботе вы способны будете сделать справедливые выводы. У кого-то из домашних или очень близких людей намечается официальное мероприятие или юбилей. В доме появляются предметы военного или походного снаряжения.

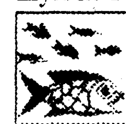

ВЕСЫ. Неплохо бы проверить замки и исправность сигнализации, исключить возможность проникновения в дом посторонних. Вообще-то намечается общение с людьми разрушительного склада, или же знакомым предстоят какие-то суровые испытания. Начиная с пятницы, можно забыть обо всем, устроить праздник, поэтический вечер. Вы становитесь необыкновенно привлекательными, кто-то из-за вас готов будет ринуться в бой.

СКОРПИОН. Запас сил и средств иссякнет довольно быстро, если вы будете так их транжирить. В любви лишь обозначится кардинальный выбор, вы пока не можете никуда приткнуться. Да и ребенок беспокоит трудно раскрываемыми мотивами поведения. Ближе к выходным намечается альтернативный источник доходов, подарок от сослуживца. А квартира приобретает ухоженный вид с дизайнерскими ухищрениями.

СТРЕЛЕЦ. Вы много на себя берете, стараетесь сделать по максимуму ради благополучия в родном доме. Не исключено, правда, что кто-то надумает этот дом сменить. Вероятно, из-за ваших деяний, долгов могут придти к близким за расчетом. В пятницу и субботу вы талантливый игрок и аферист. Можете проверить формулу: «или повезет в игре – или в любви». Намечается душевная компания ближе к выходным.

КОЗЕРОГ. Тайные враги преследуют, предстоят испытания из-за того, что кто-то может оболгать. Состояние здоровья ослаблено, из-за чего могут всплыть странные болячки. Лучше пока расслабиться, примерить роль затворника. Однако фортуна мелькнет в пятницу и субботу, неплохо бы обратиться за поддержкой и юридической помощью. У вас может появиться совсем неожиданно покровительство, даже коллективное.

ВОДОЛЕЙ. Слишком много людей вовлекаются в вашу личную жизнь, и это порой вредит. Не исключено, что придется «сражаться» с друзьями детей, ведь они способны пустить по миру. Игрок из вас сейчас рисковый, и благополучный исход вероятен ближе к выходным. Раскрывайте миротворческие таланты и сострадание, и вы спасете не одну потерявшуюся в этом мире душу.

РЫБЫ. Пока вы зреете в выборе дальнейшего пути и самоопределения, будьте пощепетильнее в финансовых вопросах. Кто-то из домочадцев вовлечен в серьезные дела, и вам никуда не деться от переоценки ценностей, друзей и существенных действий. Ближе к выходным кого-то ожидает долгожданный мир и свобода, надежда на справедливость судьбы. Ваши хлопоты не пропадут даром, главное – не прячьтесь, а действуйте.

Галоўны рэдактар **Павел ЖУК**

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда»
220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1791 Нумар падпісаны ў друк 2/12/2001 (15:00) Наклад – 9.090